

**PRIENŲ RAJONO
SKRIAUDŽIŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA**

PATVIRTINTA:

Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V-88

**2016–2017 M. M.
UGDYMO PLANAS**

Aptarta:

Mokytojų tarybos posėdyje

2016-06-09, Prot. Nr. 5

Mokyklos tarybos posėdyje

2016-06-10, Prot. Nr. 1

Pritarta:

Mokytojų tarybos

2016-08-29 posėdyje, Prot. Nr. 6

Mokyklos tarybos

2016-08-30 posėdyje, Prot. Nr. 2

Skriaudžiai, 2016

TURINYS

I SKYRIUS. 2015–2016 M. M. UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ	4
II SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	7
III SKYRIUS. UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS	7
Ugdymo proceso organizavimo trukmė	7
Mokyklos ugdymo turinio formavimas ir įgyvendinimas	9
Mokinio individualaus plano sudarymas	13
Sveikata ir gerovė mokykloje	14
Ugdymo turinio diferencijavimas	15
Mokymosi pasiekimų gerinimas ir mokymosi pagalbos teikimas	15
Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas	16
Dalykų mokymo intensyvinimas	17
Ugdymo turinio integravimas	18
Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas	20
Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas	22
Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas mokykloje	24
Mokinių mokymas namie	26
Asmenų, baigusiu užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pradinio ugdymo programą ar pagrindinio ugdymo programos dalį, ugdymo organizavimas	27
Ugdymo organizavimas jungtinėse klasėse	28
Laikinių grupių sudarymas, klasių dalijimas	29
IV SKYRIUS. PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	30
Bendrosios nuostatos	30
Pradinio ugdymo ir atskirų dalykų ugdymo organizavimas	30
Pagrindinio ugdymo programos atskirų dalykų ugdymo organizavimas	32
Ugdymo sričių mokymo organizavimas	33
V SKYRIUS. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKIRANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS	39
Bendrosios nuostatos	39
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimų ir pažangos vertinimas	41
Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos mokiniams teikimas	42
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas namie	43
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančių pagal bendrojo ugdymo ir pritaikytas bendrojo ugdymo programas, ugdymas	43
VI SKYRIUS. MOKINIŲ UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS	44
Bendrosios nuostatos	42
Ugdymo karjerai planavimas ir vykdymas	44
VII SKYRIUS. UGDYMO PLANO LENTELĖS	46
Pradinio ugdymo programos 1, 4 klasių mokinių ugdymo planas	46
Pradinio ugdymo programos 2–3 klasių mokinių ugdymo planas	47
Pagrindinio ugdymo programos 5–8 klasių mokinių ugdymo planas	48
Pagrindinio ugdymo programos 9–10 klasių mokinių ugdymo planas	49
7 klasės mokinio, mokomo namie pagal gydytojų rekomendacijas, ugdymo planas	50
VIII SKYRIUS. PRIEDAI	51
Raštingumo gerinimo priemonių planas, priedas Nr. 1	
Neformaliojo švietimo pasiūla 2016–2017 m. m., priedas Nr. 2	
Mokinių, kurie papildomai mokysis matematikos, vardiniai sąrašai, priedas Nr. 3	
Mokinių, dalyvaujančių neformaliajame švietime, vardiniai sąrašai, priedas Nr. 4	
Mokinių, kurie mokysis dorinio ugdymo (Romos katalikų tikybos), vardiniai sąrašai, priedas Nr. 5	
Mokinių, kurie mokysis dorino ugdymo (etikos), vardiniai sąrašai, priedas Nr. 6	
5–6 klasės mokinių, kurie mokysis pasirenkamo dalyko (etninės kultūros), vardiniai sąrašai, priedas Nr. 7	
Mokinių, kurie mokysis I-osios ir II-osios užsienio kalbos (pirmieji mokymo metai), vardiniai sąrašai, priedas Nr. 8	
5 ir 10 klasių mokinių, kurie papildomai mokysis rusų kalbos, vardiniai sąrašai, priedas Nr. 9	
Integruotų–kūrybiškų pamokų įsivertinimo forma, priedas Nr. 10	
Pamokų muziejuose analizės forma, priedas Nr. 11	
Mokinių vardiniai sąrašai dėl mokyklos nuožūra skiriamų val. mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, priedas Nr. 12	
2 klasės mokinių, kurie mokysis I-osios užsienio kalbos (anglų), vardinis sąrašas, priedas Nr. 13	
6 klasės mokinių, kurie mokysis II-osios užsienio kalbos (rusų), vardinis sąrašas, priedas Nr. 14	

Mokinių, turinčių SUP¹, pritaikyto mokymo programos forma, priedas Nr. 15
Mokinių, turinčių SUP, individualizuoto (kalbų) mokymo programos forma, priedas Nr. 16
Mokinių, turinčių SUP, individualizuoto (tikslųjų, gamtos ir socialinių mokslų) mokymo programos forma, priedas Nr. 17
6 klasės mokinių skirstymo į grupes, informacinių technologijų pamokose, vardiniai sąrašai, priedas Nr. 18
6 klasės mokinių skirstymo į grupes, technologijų pamokose, vardiniai sąrašai, priedas Nr. 19
Prevencinių temų integracijos į ugdymo turinį apskaita, priedas Nr. 20
Individualaus ugdymo plano forma (mokiniam, turintiems SUP), priedas Nr. 21
Individualaus ugdymo plano forma (mokiniam, kuriems gydytojų komisijos sprendimu, skiriamas namų mokymas), priedas Nr. 22
Individualaus ugdymo plano forma (mokiniam patiriantiems mokymosi sunkumus / sėkmingai besimokantiems), priedas Nr. 23

---

¹ Specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP)

I SKYRIUS

2015–2016 M. M. UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

1. 2015–2016 mokslo metais Skriaudžių pagrindinėje mokykloje buvo vykdomas priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis, ugdymas bei neformalusis švietimas.
2. Organizuodami ugdymo procesą mokykloje:
  - 2.1. įgyvendinome veiklas, skatinančias mokinių kūrybiškumą ir etnokultūrinių tradicijų puoselėjimą;
  - 2.2. siekėme ugdymo kokybės ir tenkinome įvairių gebėjimų mokinių poreikius.
  - 2.3. vykdėme veiklas, skatinančias mokinių ir mokytojų asmeninį augimą;

3. 2015–2016 mokslo metų tikslų įgyvendinimas:

3.1. **Įgyvendinant veiklas, skatinančias mokinių kūrybiškumą ir etnokultūrinių tradicijų puoselėjimą**, 6 klasės mokiniai buvo mokomi pasirenkamo dalyko „Etninės kultūros“. 1–10 klasių mokiniams buvo sudarytos galimybės etnokultūrinės tradicijas puoselėti įvairių renginių, projektų metu. Organizuoti tradiciniai mokyklos renginiai: Adventinė vakaronė 1–4 klasių ir 5–10 klasių mokiniams; Užgavėnės (1–10 kl.), „Metų ratą pasukus“ (1–4 kl.). 5–10 klasių mokiniams organizuota netradicinio ugdymo diena – „Senieji amatai ir aš“. Mokiniai dalyvavo praktinėse veiklose ir išbandė senuosius lietuvių amatus: vilnos karšimą, duonos kepimą, sūrių gamybą. 1–10 klasių mokiniai, pasirinkę neformaliojo švietimo folkloro ansamblio „Tututis“ užsiėmimus, dalyvavo vaikų ir jaunimo folklorinių šokių konkurse „Patrepsynė“ bei tarptautiniame festivalyje „Visi sūduviai – vieno medžio šakelės“.

Mokinių kūrybiškumas buvo ugdomas derinant formalųjį ir neformalųjį švietimą. Siekėme ugdymo procesą padaryti įdomesnį, parenkant netradicines mokymosi erdves. 8–9 klasių mokiniai dalyvavo edukacinėje, praktinėje pamokoje, įmonėje – „Prienų drožėjai“, 9–10 klasių mokiniams technologijų pamokos vyko kaimo turizmo sodyboje. Vykdyti projektai ir mokomosios veiklos Skriaudžių kalendorių muziejuje, Skriaudžių Šv. Lauryno bažnyčioje, etnografinėje sodyboje Skriaudžiuose. 5–6 klasių mokiniams sudarytos sąlygos mokytis ir įgyti gamtamokslinių žinių bei gebėjimų Kauno technologijos universiteto laboratorijoje. Šiais mokslo metais išbandyta nauja netradicinio ugdymosi veikla – „Mokymosi laboratorija“. 5–10 klasių mokiniai rinkosi mokymosi veiklą, kuri labiausiai atitinka jų pomėgius. „Mokymosi laboratorijos“ metu mokytojai įgyvendino integruotas programas:

- Kūrybinė interpretacija pagal Salomėjos Nėries poemą „Eglė Žalčių karalienė“ (lietuvių kalba, muzika, dailė);
- Biologijos, fizikos, geografijos, chemijos, gamtos ir žmogaus mokomoji programa – „Tyrinėkime linksmai“;
- Lietuvių kalbos, anglų kalbos, dailės mokomoji programa – „Rankų darbo knyga“, skirta paminėti 60 metų sukaktį, kai įsteigta K. Anderseno premija;
- Matematikos, rusų kalbos integruota programa – „Loginis mąstymas – gyvenimo variklis“;
- Technologijų, matematikos, dailės integruota programa – „Medžio gaminių restauravimo praktika“.

„Mokymosi laboratorijos“ idėja leido mokiniui „išeiti“ iš klasės koncentro ir rinktis veiklą, kuri labiausiai atitinka jo pomėgius. Vienoje grupėje sėkmingai dirbo 5 ir 10 klasių mokiniai. Refleksijos metu, mokiniai palankiai įvertino netradicinio ugdymosi veiklas, todėl šią idėją planuojama tęsti 2016–2017 m. m.

Kūrybiškumas ugdytas integruotų pamokų metu. Individualių-refleksinių pokalbių su mokytojais metu, aptartas integruotų kūrybiškų pamokų naudingumas. Per 2015–2016 m. m. buvo pravesta daugiau kaip 30 integruotų pamokų. Didžiausią procentą integruotų pamokų sudarė dorinio ugdymo, socialinių mokslų, kalbų ir sveikatingumo ugdymo pamokos.

3.2. **Siekiant ugdymo kokybės ir tenkinant įvairių gebėjimų mokinių poreikius**, parengėme priemonių planą mokinių raštingumui gerinti. Mokinių raštingumo pastangos buvo įvertintos, taikant skatinimo priemones. Norint atkreipti mokinių dėmesį į raštingumo problemas,

vykdytas projektas „Mokinių raštingumo socialiniame tinkle Facebook problemos“, rezultatai pristatyti respublikinėje konferencijoje „Projekto metodas pamokoje“. Raštingumo gerinimo plano priemonės numatoma tęsti 2016–2017 m. m.

Remiantis 2015–2016 m. m. standartizuotų testų rezultatais bendras mokinių raštingumo lygis gerėja. Skriaudžių pagrindinės mokyklos 4 klasės mokinių raštingumo vidurkis yra 73,3 proc., kai kitų mokyklų jis siekia 66,5 proc. (2016 m. standartizuotų testų duomenys). 6 klasės mokinių raštingumo lygis sudaro 48,6 proc., kitų mokyklų aukščiausias reitingas yra 45,7 proc. Prasčiausias mokinių raštingumo rezultatas 8 klasėje, bendras vidurkis – 33,3 proc., tačiau yra aukštesnis už 2014–2015 m. m. 8 klasės mokinių raštingumo rezultata, kuris buvo tik 24,4 proc.

Lyginant tų pačių mokinių standartizuotų testų rezultatus 2014 m. (4 kl. mokinių) ir 2016 m. (6 kl. mokinių), šiek tiek pagerėjo skaitymo gebėjimai nuo 43,5 proc. (2014 m.) iki 58 proc. (2016 m.)

Standartizuotų testų rezultatai aptarti su mokiniais, mokytojais ir tėvais. Mokytojai ir mokiniai galėjo įsivertinti, kurias ugdymo sritis reikia tobulinti. Pagal standartizuotų testų rezultatus numatytos ugdymo kokybės gerinimo kryptys 2016–2017 m. m.

Taikant kokybinį tyrimo metodą, analizuotas mokinių mokymosi krūvis. Mokiniai išsakė su kokiais mokymosi sunkumais susiduria, įvardino pagalbos poreikį. Atsižvelgiant į mokinių poreikius, mokytojai teikė pagalbą mokymosi sunkumų turintiems mokiniams. Mokymosi sunkumus ir spragas mokiniai galėjo įveikti lankydami „Namų darbų ruošos“ būrelį bei mokytojų dalykininkų konsultacijas.

Atsižvelgta į mokinių poreikius sudarant jiems individualius ugdymosi planus: pritaikytas tvarkaraštis bei ugdymo turinys aukštesniu lygiu. Mokslo metų pabaigoje vykdyti individualūs pokalbiai su mokiniais, aptarti mokinio sėkmės kriterijai ir ugdymo(si) tikslai kitiems mokslo metams.

Didelis dėmesys buvo skiriamas mokinių mokymosi ir elgesio įsivertinimui. Analizuoti diagnostinių darbų rezultatai (mokinių pažangumas) pasibaigus trimestriui. Įgyvendintos įvairios mokymosi pagalbos formos: skirtos papildomos pamokos kartojimui, individualios konsultacijos, klaidų analizavimas (grupėse), kai silpnesniems mokiniams padeda gabesnieji. 5–10 klasių mokiniams, kurių diagnostinių patikrinimų rezultatai teigiami ir padaryta pažanga (lyginant dviejų trimestrų rezultatus), taikytos skatinimo priemonės.

2015–2016 m. m. ypatingas dėmesys buvo skiriamas diferencijavimui ir individualizavimui bei bendradarbiavimo metodų taikymui pamokose. Mokyklos administracija 2016 m. kovą vykdė pamokų stebėjimą, kurio tikslas – diferencijavimas ir individualizavimas pamokoje (stebėta 20 pamokų); 2016 balandį, gegužę: stebėjimo tikslas – bendradarbiavimo metodų taikymas pamokoje (stebėta 19 pamokų). Visose stebėtose pamokose fiksuoti diferencijavimo ar individualizavimo elementai. Beveik visose stebėtose pamokose buvo sudarytos sąlygos mokiniams bendradarbiauti. Duomenys pristatyti Mokytojų tarybos posėdyje 2016-05-31.

10 klasės mokinių lietuvių kalbos pasiekimams gerinti buvo skirta 0,5 val. Remiantis Nacionalinio egzaminų centro (NEC) duomenimis, Skriaudžių pagrindinės mokyklos 10 kl. mokinių lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatų vidurkis yra 6,78 balo (nežymiai aukštesnis už Lietuvos vidurkį – 6,54). Rezultatus lyginant su Prienų rajono mokyklomis, Skriaudžių pagrindinės mokyklos rezultatas yra trečias. Duomenys iš Nacionalinio egzaminų centro tinklapio, prieiga per internetą / žiūrėta 2016-08-22 / http://www.nec.lt/failai/6197_PUPP2016_mok_Liet_k_gimtoji.pdf

Matematikos gebėjimams gerinti intensyvintos pamokos bei teiktos individualios konsultacijos mokiniams, kurie turi mokymosi sunkumų. Remiantis NEC duomenimis, Lietuvos vidurkis yra 5,76, tuo tarpu, Skriaudžių pagrindinės mokyklos 10 kl. mokinių matematikos pasiekimų vidurkis 6,67, tai antras rezultatas lyginant su Prienų rajono mokyklomis. Duomenys iš Nacionalinio egzaminų centro tinklapio, prieiga per internetą / žiūrėta 2016-08-22 / http://www.nec.lt/failai/6201_PUPP2016_mok_matematika.pdf

10 klasės mokiniai dalyvavo Nacionalinio egzaminų centro (toliau – NEC) organizuojamuose užsienio kalbų (anglų ir rusų) pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose. 10 klasės mokiniai visus metus lankė rusų kalbos modulį „Rašykime taisyklingai rusiškai“. Visi mokiniai pasiekė užsienio kalbų (anglų / rusų) atitikimo standartui reikalavimus.

3.3. Įgyvendintos veiklos, skatinančios mokinių ir mokytojų asmeninį augimą. Mokykloje taikytos mokinio asmeninės pažangos matavimo priemonės: mokiniai kėlėsi mokymosi lūkesčius trimestrų pradžioje ir įsivertino mokymosi rezultatus, pasibaigus trimestrai. Mokinių lūkesčiai ir rezultatai buvo aptariami individualiai su mokiniu, dalyvaujant mokyklos administracijai, ir klasės auklėtojui. Mokiniai įsivertino, numatė, kokios pagalbos reikėtų įveikiant mokymosi sunkumus. Atlikus bendrą 5–10 klasių mokinių lūkesčių ir rezultatų atitikties analizę, 5,7 proc. mokinių mokymosi rezultatai (R) aukštesni nei lūkesčiai (L); 30,2 proc. mokyklos mokinių mokymosi lūkesčiai atitinka mokymosi rezultatus arba (L) ir (R) santykio paklaida iki 0,5 balo; 37,7 proc. mokyklos mokinių lūkesčių (L) ir rezultatų (R) santykio paklaida nuo 0,6 iki 1 balo (lūkesčiai aukštesni nei rezultatai). Šie duomenys bus naudojami 2016–2017 m. m. individualių pokalbių su mokiniu metu, nusimatant mokymosi tikslus.

Mokyklos administracija vykdė mokinių mokymosi pažangos stebėseną pasibaigus trimestrai. Mokiniam padarusiems mokymosi pažangą skirtos skatinimo priemonės trimestro pabaigoje. Mokiniai, kurie per mokslo metus padarė didžiausią pažangą, turėjo galimybę pretenduoti ir gauti vienkartinę 100 Eurų B. Augustanavičiūtės stipendiją. Stipendija skirta 6 kl. mokiniui M. Šiškauskui ir papildoma premija 8 kl. mokiniai E. Vyšniauskaitei.

Mokiniai ir mokytojai skatinami įsitraukti į veiklas skatinančias motyvaciją ir asmeninį augimą. Mokytojai kėlė kvalifikaciją įvairiuose seminaruose bei skatino tai daryti savo mokinius. Respublikinėje konferencijoje „Projekto metodas pamokoje“ pranešimus skaitė 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 klasių mokiniai. 10 kl. mokinė rajoninėje konferencijoje „Mokausi mokytis“, Išlauže (2016-02-04), skaitė pranešimą apie mokėjimo mokytis asmeninę patirtį.

Įtraukiant tėvus ir pagalbos mokiniui specialistus, organizuoti individualūs pokalbiai su mokiniais, kurių mokymosi rezultatai blogėjo.

Atlikta mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangos stebėseną ir mokymo(si) programų taikymo veiksmingumo analizė. Mokinių pažanga, taikytų programų tikslingumas ir pagalbos poreikis aptartas Mokytojų tarybos posėdyje 2016-08-29.

Analizuotas 2015 m. išvykusių mokinių mokymosi sėkmingumas (pokytis). Mokytojai turėjo galimybę įvertinti ir aptarti buvusių mokinių mokymosi rezultatus kitose ugdymo įstaigose.

Mokyklos administracija R. Liagienė, A. Jurešienė dalinosi patirtimi Rumšiškių A. Baranausko gimnazijos mokytojų bendruomenei apie vidaus įsivertinimo rezultatų panaudojimą mokyklos veiklos tobulinime (2015-10-29). Mokyklos veikla pristatyta Prienų r. savivaldybės administracijos Veiverių seniūnijos ataskaitiniame susirinkime 2016-03-16 (A. Jurešienė) ir Prienų r. savivaldybės Tarybos susirinkime 2016-04-28 (R. Liagienė).

2015–2016 m. m. pradėtas rengti mokinio asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo Skriaudžių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašas, kuris bus pradėtas taikyti nuo 2016 m. rugsėjo 1 d.

Įgyvendintas Žemės ūkio ministerijos programos *Leader* ir Žemdirbių mokymo metodikos centro Šviečiamosios gyvulininkystės programos projektas „Augink. Rūpinkis. Mylėk.“ Projekte dalyvavo 5–8 klasių mokiniai. Įgyvendinat Šviečiamosios gyvulininkystės programą, daug veiklų ir praktinių užsiėmimų buvo integruojama į ugdymo procesą. Šio projekto tikslas ne tik plėsti mokinių žinias apie gyvulininkystės šakas Lietuvoje, bet ir įgyti praktinės patirties: A. Stulginskio universitete, O. Drūlios „Veiverių žirgyne“, ūkininkų M. ir V. Butkevičių pienininkystės ūkyje.

Įgyvendintas mokinių socializacijos projektas – „Kuriu ir mokausi“. Sukurtos jaukios erdvės mokinių laisvalaikiui.

Mokykloje įgyvendinamas strateginių partnerysčių Erasmus+ projektas „Pilietinės lyderystės ugdymas mokykloje“. Įgyvendinat projektą bendradarbiauta su Prienų r. Išlaužo pagrindine mokykla, Prienų r. „Ažuolo“ progimnazija, Prienų švietimo centru, Italijos Viterbo St. Thomass tarptautinės mokyklos atstovais, mokslininkais iš Baltijos regiono tyrėjų asociacijos ir nevyriausybinių organizacijų NiTiN atstovais iš Norvegijos Stavangerio miesto. Bendromis pastangomis kuriamas pilietinės lyderystės ugdymo modelis kurį, pasibaigus projektui, galės taikyti ne tik projekte dalyvaujančios mokyklos, bet ir kitos mokyklos Lietuvoje ir užsienyje.

II SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

4. 2016–2017 mokslo metų Ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje. Ugdymo planas sudarytas vadovaujantis 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459 ir 2015–2016 / 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo dėl švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. V-459 „Dėl 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“ pakeitimo 2015 m. birželio 17 d. Nr. V-634, ir dėl švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. V-457 „Dėl 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimo 2015 m. birželio 16 d. Nr. V-614, kitais teisės aktais reglamentuojančiais ugdymą, Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Strateginiu planu 2016–2018 m., patvirtintu mokyklos direktoriaus 2016 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. V-63.

5. 2016–2017 m. m. mokyklos ugdymo plano tikslai:

- 5.1. Gerinti pamokos kokybę, siekiant mokinio asmeninės pažangos;
- 5.2. Siekti kiekvieno bendruomenės nario pažangos;
- 5.3. Nukreipti mokinių kūrybiškumą mokyklos įvaizdžio gerinimui.

III SKYRIUS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

6. 2016–2017 mokslo metai prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d. ir baigiasi 2017 m. rugpjūčio 31 d.
7. Ugdymo proceso trukmė:
  - 7.1. Priešmokyklinio ugdymo grupės (toliau – PUG), 1–5 klasių mokiniams prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. gegužės 30 d.
  - 7.2. 6–10 kl. mokiniams prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. birželio 2 d.
  - 7.3. Mokiniams skiriamos atostogos, žr. 1 lentelę – mokinių atostogų grafikas:

1 lentelė

Mokinių atostogų grafikas 2016–2017 m. m.

Atostogos	2016–2017 mokslo metai	
	Prasideda	Baigiasi
Rudens		
PUG, 1–10	2016-10-31	2016-11-04
Žiemos (Kalėdų)		
PUG, 1–10	2016-12-27	2017-01-06
Žiemos		
6–10	2017-02-16	2017-02-17
Pavasario (Velykų)		
PUG, 1–10	2017-04-10	2017-04-14
Papildomos²		

² Papildomos atostogos skiriamos suderinus su mokinių tėvais, globėjais (rūpintojais), mokyklos taryba.

PUG, 1–5	2017-01-09	(2 dienos) 2017-01-10
PUG, 1–5	2017-02-13	(3 dienos) 2017-02-15
PUG, 1–5	2017-03-06	(5 dienos) 2017-03-10
Vasaros		
PUG, 1–5	2017-05-31	2017-08-31
Vasaros		
6–10	2017-06-05	2017-08-31

8. PUG, pradinio, pagrindinio ugdymo proceso pabaiga ir trukmė savaitėmis 2016–2017 m. m. pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė

Ugdymo proceso pabaiga ir trukmė

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
PUG, 1–4	2017-05-30	32
5	2017-05-30	32
6–10	2017-06-02	34

9. **Ugdymo proceso organizavimas 2016–2017 mokslo metais:**

9.1. mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

9.2. pamokos pradedamos 8.00 val. 1 klasės mokiniams pamokos trukmė – 35 min., 2–10 klasių mokiniams pamokos trunka 45 min. Pamokų ir pertraukų trukmės laikas nurodytas 3 lentelėje.

3 lentelė

Pamokų ir pertraukų trukmė

Pam. Nr.	1–4 klasės		5–10 klasės	
	Pamokos laikas	Pertraukos trukmė	Pamokos laikas	Pertraukos trukmė
1.	8.00–8.45	10 min	8.00–8.45	10 min
2.	8.55–9.40		8.55–9.40	
3.	9.50–10.35	10 min	9.50–10.35	10 min
4.	11.05 – 11.50	30 min	10.45 – 11.30	10 min
5.	12.00–12.45	10 min	12.00–12.45	30 min
6.	12.55–13.40	10 min	12.55–13.40	10 min
7.		10 min	13.50–14.35	10 min

10. **Ugdymo procesas vyksta trimestrais. 2016–2017 m. m. trimestrų trukmė:**

10.1. I-asis 2016-09-01–2016-11-30;

10.2. II-asis 2016-12-01–2017-02-28;

10.3. III-asis 2017-03-01–2017-05-30 (1–5 kl. mokiniams);

10.4. III-asis 2017-03-01–2016-06-02 (6–10 kl. mokiniams).

11. **Pusmečių trukmė 2016–2017 m. m.:**

11.1. Pirmasis pusmetis nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. sausio 20 d. (PUG, 1–10 kl.);

- 11.2. Antrasis pusmetis: nuo 2017 m. sausio 23 d. iki 2017 gegužės 30 d. (PUG, 1–5 kl.);
nuo 2017 m. sausio 23 d. iki 2017 m. birželio 2 d. (6–10 kl.);
12. Pusmečiais mokomi intensyvinami dalykai, taip pat keičiasi vietomis technologijų mokytojai, dėstantys skirtingas programos dalis (žr. 64 punktą).
13. Mokyklos vadovas, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią padėtį priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. *Ekstremalioji situacija – tai padėtis, kuri gali susidaryti dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius.* Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.
14. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti PUG, 1–5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai 6–10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.
15. Jei pamokos nevyko dėl šalčio, karantino ar stichinių nelaimių, dienyne rašoma „*Pamokos nevyko dėl...(nurodant priežastį)*“.

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

16. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal išsikeltus mokyklos tikslus, atsižvelgiant į mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas, vadovaujantis pradinio, pagrindinio programų aprašais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro (toliau – Ugdymo programų aprašai), Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu, Nr. V-1309; Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos); Bendraisiais ugdymo planais; Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas. Formuojant mokyklos ugdymo turinį ir rengiant mokyklos ugdymo planą remtasi:
- 16.1. mokinių poreikio formaliajam ir neformaliajam švietimui analize;
- 16.2. Prienų rajono švietimo skyriaus stebėsenos išvadomis;
- 16.3. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija;
- 16.4. standartizuotų testų rezultatų analize;
- 16.5. mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais;
- 16.6 mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis;
- 16.7. individualiais mokinių keliamais tikslais;
- 16.8. diagnostinių testų rezultatais;
- 16.9. mokinių raštingumui gerinti priemonių įgyvendinimo analize.
- 16.10. Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308.
17. Mokyklos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, etninė, pažintinė kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla (toliau – netradicinė veikla). Netradicinis ugdymas organizuojamas išsiaiškinus mokyklos bendruomenės poreikius ir vykdomas mokykloje bei už jos ribų.
- 17.1. Netradicinėms veikloms per mokslo metus įgyvendinti 1–10 klasėse skiriama iki 10 mokymosi dienų. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymosi dienų skaičių.
- 17.2. 2016–2017 m. m. mokykloje numatytos netradicinio ugdymosi veiklos, žr. 4 lentelę.

Netradicinio ugdymosi veiklos 2016–2017 m. m.

Data	Veikla	1–4 kl.	5–10 kl.	Atsakingas
		Dienų skaičius		
2016-09-01	Mokslo ir žinių diena (<i>kultūrinė, meninė, pilietinio ugdymo veikla</i>).	1	1	A. Jurešienė, A. Naudžius, N. Martusevičienė, R. Trofimova, V. Pučkienė, A. Grinevičius
2016-10	„Mokymosi laboratorija“ (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, praktinei, pažintinei, etninei veiklai</i>).		1	Koordinatorė A. Jurešienė; Metodinių grupių pirmininkai: R. Trofimova, J. Karalevičienė.
2016-10	Rudenėlio šventė „Močiutės virtuvė“. (<i>pamokos skirtos pažintinei, praktinei, sveikos gyvensenos, darnaus vystymosi, prevencinei veiklai</i>).	1		V. Deltuvienė I. Miklaševičienė
2016–2017	Diena muziejuje (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, etninei, kūrybinei veiklai</i>)	1	1	Mokytojai dirbantys su pradinį klasių mokiniais. Dalykų mokytojai
2016-12	Adventinė vakaronė „Kalėdų šviesa“. (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, pilietinio ugdymo, etninei veiklai</i>).	1		N. Sincevičienė, pradinį klasių mokytojų MG
2016-12	5–10 kl. mokinių Adventinė vakaronė „Kalėdų žvaigždė sužibo“ (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, pilietinio ugdymo, etninei veiklai</i>).		1	N. Martusevičienė, 5–10 klasių auklėtojų MG
2017-02	Veiklų diena (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, praktinei, pažintinei, etninei veiklai</i>).	1		Mokytojai dirbantys su pradinį klasių mokiniais.
2017-03	Karjeros diena (<i>kultūrinė, meninė, etninė, kūrybinė veikla</i>).		1	A. Jurešienė, 5–10 kl. klasių auklėtojų MG
2017-03	Amatų diena (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, praktinei, pažintinei, etninei veiklai</i>).	1		Mokytojai dirbantys su pradinį klasių mokiniais.
2017-05	Piemenėlių šventė (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei, praktinei, pažintinei, etninei, pilietinei veiklai</i>)	1		A. Kiškienė R. Šiškauskienė
2017-05	Priešmokyklinio ugdymo grupės ir 1–4 klasių mokinių tarpklausinės sporto varžybos „Sportuok ir būsi sveikas“. (<i>pamokos skirtos sportinei, praktinei, darnaus vystymosi veiklai</i>).	1		Mokytojai dirbantys su pradinį klasių mokiniais.
2017-05	Šeimos diena (<i>pamokos skirtos kultūrinei, meninei veiklai, pilietinių vertybių ugdymo veiklai</i>).	1	1	A. Jurešienė, sudaryta darbo grupė, neformaliojo švietimo vadovai
2017-05	Ekskursija po Lietuvą. (<i>pamokos skirtos pažintinei, praktinei, pilietinei veiklai</i>).	1	1	PUG, 1–10 klasių vadovai
2017-05	„Turizmo / Sporto varžybos 2017“ (<i>pamokos skirtos sportinei, prevencinei, kūrybinei, kultūrinei veiklai</i>).		1	S. Mikalauskas, A. Jurešienė
2017-06-01	Vaikų gynimo diena (<i>pamokos skirtos sportinei, prevencinei, kūrybinei, kultūrinei veiklai</i>).		1	A. Jurešienė, Klasės auklėtojų MG

2017-06-02	Mokslo metų baigimo šventė		1	6–10 klasių auklėtojai
Iš viso:		10	10	

- 17.3. Visa pradinio ir pagrindinio netradicinio ugdymo veikla fiksuojama elektroninio dienyno „Mano dienynas“ mokytojų pildomose grupėse, skiltyje „Pamokos turinys“.
18. Mokykloje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas mokyklos ugdymo planas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis. Mokyklos ugdymo planas parengtas remiantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, įtraukiant mokytojus, mokinius, tėvus (globėjus, rūpintojus).
19. Ugdymo planą rengė Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-70 sudaryta darbo grupė.
20. Mokykloje rengiamas bendras priešmokyklinio ugdymo grupės, pradinių klasių ir 5–10 klasių Ugdymo planas vieneriems mokslo metams.
21. Modulių, pasirenkamųjų dalykų programas, neformaliojo švietimo planus, dalyko individualius planus mokytojai parengia vieneriems mokslo metams, pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-86 patvirtintas formas.
22. Priešmokyklinio ugdymosi grupės, pagalbos mokiniui specialistų ir metodinių grupių planai aptariami metodinėse grupėse. Planų ir programų pateikimo terminai:
- 22.1. valandų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, programos aptariamos metodinėse grupėse ir pristatomos tvirtinti direktoriui iki 2016-08-31;
- 22.2. neformaliojo švietimo programos pristatomos tvirtinti direktoriui iki 2016-08-31;
- 22.3. dalykų ilgalaikiai planai, pradinių klasių ilgalaikiai planai aptariami metodinėse grupėse ir suderinami su direktoriaus pavaduotoju ugdymui iki 2016-09-01;
- 22.4. klasės auklėtojų planai pristatomi tvirtinti direktoriui iki 2016-08-31;
- 22.5. priešmokyklinio ugdymo grupės ugdomosios veiklos planas rengiamas priešmokyklinio ugdymo grupės mokytojos ir teikiamas tvirtinti direktoriui iki 2016-09-18;
- 22.6. logopedo ir specialiojo pedagogo veiklos planai aptariami Vaiko gerovės komisijoje ir teikiami tvirtinti direktoriui 2016-08-31;
- 22.7. socialinio pedagogo veiklos planas aptariamas Vaiko gerovės komisijoje ir teikiamas tvirtinti direktoriui iki 2016-08-31;
23. Individualizuoto ir pritaikyto mokymo programas, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams, mokytojai ruošia pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje parengtas formas, aptartas Mokytojų tarybos posėdyje 2012-08-30 Prot. Nr. 10 ir Vaiko gerovės komisijos posėdyje 2012-08-31, prot. Nr. 11:
- 23.1. specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymo programos aptariamos Vaiko gerovės komisijoje, suderinamos su direktoriaus pavaduotoju ugdymui bei mokinių tėvais iki 2016-09-18 ir teikiamos tvirtinti direktoriui;
- 23.2. esant poreikiui (atsižvelgiant į mokytojų rekomendacijas, mokinio(ės) motyvaciją ir aptarus su mokinio(ės) tėvais) mokiniui gali būti sudaromas individualus ugdymo(si) planas. Individualus ugdymo planas mokiniui rengiamas, vadovaujantis Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2013 m. rugpjūčio 29 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-68.
24. Mokytojas pats priima sprendimą dėl trumpalaikio plano formos. Trumpalaikiuose planuose turėtų atsispindėti pamokos uždaviniai, diferencijavimas, vertinimas ar įsivertinimas. Trumpalaikius planus kiekvienas mokytojas rengia individualia ir jam patogia forma (gali būti popierinė ir / ar skaitmeninė versija);
- 24.1. ilgalaikiuose planuose visi mokytojai sutartiniais ženklais žymi etnokultūros temas (^E), prevencines temas (^P), karjeros temas (^K), PUG ir pradinių klasių mokytojai žymi ir integruotas informacinių komunikacinių technologijų (^{IT}) temas;
25. Rengiant mokyklos ugdymo planą mokyklos Mokytojų tarybos posėdžiuose (2016 m. birželio 9 d., protokolo Nr. 5; 2016 m. rugpjūčio 29 d., protokolo Nr. 6) buvo susitarta dėl:

- 25.1. mokyklos ugdymo plano tikslų, nuostatų, principų (žr. 5, 16, 18 punktus; III skyrių);
- 25.2. mokykloje vykdomų ugdymo programų ir jų įgyvendinimo ypatumų (žr. 34, 39, 66 punktus);
- 25.3. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant Bendrosiose programose numatytus mokinių pasiekimus (žr. Ugdymo plano lenteles VII skyriuje, punktai: 202, 203, 204, 205, 206);
- 25.4. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos, kuri bus vykdoma pagal susitarimus ir Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos 2016–2017 m. m. Veiklos planą, patvirtintą mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-91.
- 25.5. ugdymo turinio integravimo nuostatų (žr. punktus: 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 156.4., 162.7.);
- 25.6. mokiniui siūlomų pasirinkti dalykų, modulių (žr. priedą Nr. 1 ir punktus: 142.2, 147);
- 25.7. pažintinės kultūrinės, projektinės veiklos organizavimo (žr. 17, 110, 141.1., 161.2, 162.6 punktus);
- 25.8. mokymosi sąlygų mokiniams sudarymo įvairiose aplinkose (žr. 141, 149, 156.4, 160.1, 161.2 punktus);
- 25.9. socialinės pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą (žr. 149, 150, 151 punktus);
- 25.10. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų ir laikotarpių (žr. 10, 11, 12, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85 punktus);
- 25.11. poreikio ir rekomendacijų mokinio individualiam ugdymo planui parengti (žr. 33, 34, 35 punktus);
- 25.12. numatomų priemonių ir būdų mokinių pasiekimams gerinti; mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, ir kt. (žr. 37, 82, 85, 96, 145.4., 154, 156.5., 158.3., 170 punktus);
- 25.13. pamokų, skiriamų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, panaudojimo (žr. 92, 93 punktus ir VII skyriuje punktai: 202, 203, 204, 205, 206);
- 25.14. švietimo pagalbos teikimo (žr. 167, 171, 173.1. punktus);
- 25.15. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo. Minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti (žr. 106, 108, 109, 113, 110; 111, 114 punktus);
- 25.16. laikinųjų grupių sudarymo principų ir jų dydžio (žr. 130, 131, 132 punktus);
- 25.17. dalykų mokymo intensyvinimo (žr. 62, 63, 64 punktus);
- 25.18. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų ir būdų (žr. 59, 60 punktus);
- 25.19. bendradarbiavimo su įstaigomis, įmonėmis ar asociacijomis ir kt. tikslų ir būdų (žr. 110 punktą);
- 25.20. kitų mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti aktualių nuostatų (žr. 119, 127, 128 punktus).
26. Mokykla 2016 m. atnaujino savo sprendimus dėl ugdymo organizavimo mokykloje, šiais klausimais:
  - 26.1. Dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo pamokose. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašas, patvirtintas mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-85
27. Mokykloje parengta tvarka, skirta mokinių asmeninei pažangai stebėti ir fiksuoti:
  - 27.1. Mokinių asmeninės pažangos matavimo ir fiksavimo Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašas, patvirtintas mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu, Nr. V-84.
28. Atsiradus Ugdymo plane bei Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams, mokykla ugdymo proceso metu, gali koreguoti mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą, priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų programoms įgyvendinti ir minimalų privalomų pamokų skaičių mokiniui. Korekcija vykdoma pagal atskirą mokyklos direktoriaus įsakymą.
29. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamokų forma. Pamokų trukmė nurodyta 9.2 punkte, 3 lentelė.

30. Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos 2016–2017 m. m. ugdymo plano projektas su Mokyklos taryba suderintas 2016 m. birželio 10 d. posėdyje, protokolo Nr. 1. Ugdymo planui pritarta Mokyklos tarybos 2016 m. rugpjūčio 30 d. posėdyje, protokolo Nr. 2.
31. Mokyklos ugdymo plano projektas suderintas su mokyklos steigėju iki 2016 m. rugpjūčio 31 d.
32. Mokyklos ugdymo planas patvirtintas mokyklos direktoriaus įsakymu 2016-08-30 Nr. V-88.

MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

33. Siekiant padėti mokiniui planuoti ir pasiekti aukštesnių ugdymo (si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę, įgyvendinant išsikeltus tikslus, ugdymas gali būti individualizuojamas, sudarant mokiniui individualų ugdymo planą, pagal Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašo nuostatas, patvirtintas mokyklos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu, Nr. V-68.
34. Individualus ugdymo planas sudaromas, mokiniui:
  - 34.1. kuris, dėl ligos ar patologinės būklės negali mokytis mokykloje ir turi būti mokomas namie (žr. priedą Nr. 22);
  - 34.2. kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir patiria mokymosi sunkumų arba mokosi itin sėkmingai (žr. priedą Nr. 23);
  - 34.3. turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgiant į ugdymo programą (pritaikytą ar individualizuotą), pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, mokyklos galimybes (žr. priedą Nr. 21).
35. Remiantis mokytojų rekomendacijomis, Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Vaiko gerovės komisijos 2016 m. rugpjūčio 29 d. nutarimu, Prot. Nr. 4, pasitarus su mokiniais, jų tėvais, individualius ugdymo(si) planus 2016–2017 m. m. rekomenduojama rengti šiems, labai gerai, gerai ir mokymosi sunkumų (sutrikimų) turintiems mokiniams:
  - 35.1. M. Š. (7 kl.) – stiprinti matematikos gebėjimus ir lankyti 1 pam./sav. su 8 klasės mokiniais. Papildoma pamoka skiriama pritaikant mokymosi tvarkaraštį.
  - 35.2. E. M.; D. G.; G. K. (6 kl.) – stiprinti anglų kalbos gebėjimus ir papildomai mokytis anglų kalbos 7 klasėje.
  - 35.3. M. M. (9 kl.) atsisakyti II-osios užsienio kalbos (rusų) ir mokymąsi keisti į specialiojo ugdymosi pratybas.
  - 35.4. A. M. (7 kl.) individualus ugdymo(si) planas, atsižvelgiant į gydytojų rekomendacijas.
36. Minėtiems mokiniams sudaromas palankus mokymuisi pamokų tvarkaraštis.
37. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, kuriems kyla mokymosi sunkumų arba jie itin sėkmingai mokosi, individualių ugdymo planų sudarymo veiklą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
38. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos vadovo įgaliotam asmeniui, švietimo pagalbos specialistams. Mokinių individualūs planai patvirtinti Prienų r. Skriaudžių pagrindinės direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-92.

SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE

39. Mokykla, įgyvendindama priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas:
  - 39.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma);
  - 39.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

- 39.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).
40. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“. Ugdymas vyksta:
- 40.1. bendradarbiaujat su Prienų visuomenės sveikatos biuro specialistais;
- 40.2. sudarant sąlygas mokiniams dalyvauti neformaliojo ugdymo užsiėmimuose skirtuose mokinių sveikatinimui (žr. 111 punktą);
- 40.3. organizuojant netradicinio ugdymo dienas ir / ar veiklas (žr. 17.2 punktą);
- 40.4. mokiniams sudarant sąlygas fiziškai aktyviai leisti laisvalaikį pertraukų metu, žaidžiant stalo tenisą ir / ar sportuojant lauke. Ilgosios pertraukos trukmė 30 min;
- 40.5. vykdant mokinių švietimą sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo klausimais.

UGDYMO DIIFERENCIJAVIMAS

41. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Diferencijuojant ugdymą kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikalios skirstymo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.
42. Diferencijavimas taikomas:
- 42.1. mokiniui individualiai:
- 42.1.1. atsižvelgiant į mokinio mokymosi stilių, specialiojo ugdymo(si) poreikius, mokymosi pažangą ir pan.
- 42.2. mokinių grupei:
- 42.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas;
- 42.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes).
43. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, gali būti trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms.
44. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų tariamasi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jis neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms, mokinių santykiams klasėje ir mokykloje. Pergrupavimas taikomas mokiniams, kurie ugdomi pagal individualų ugdymo planą, žr. 35 punktą. Gali būti taikomi kiti nenumatyti skirstymo į grupes sąrašai, jeigu atsirado poreikis, siekiant ugdymo kokybės diferencijuojant ugdymą.
45. 2016–2017 m. m. ugdymas organizuojamas:
- 45.1. diferencijuojant pamokos uždavinį pagal bendrosiose programose numatytus lygmenis (patenkinamą, pagrindinį, aukštesnįjį);
- 45.2. sudarant galimybę mokiniams pasirinkti veiklas pagal jų sudėtingumo lygį;
- 45.3. diferencijuojant skiriamus namų darbus pagal mokinių gebėjimus ir pasiekimus konkrečioje pamokoje;

MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS

46. Mokykla planuodama ugdymo turinį siekia sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo geresnių mokymosi rezultatų.
47. Mokykloje, direktoriaus 2015 m. birželio 19 d. įsakymu, Nr. V-59, paskirtas atsakingas asmuo už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą (direktorės pavaduotoja ugdymui).

48. Mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimas, mokinių mokymosi rezultatai (mokymosi sėkmės ar sunkumai) reguliariai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.
49. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi, kaip bus organizuojama veiksminga mokymosi pagalba.
50. Mokymosi pagalba teikiama kai:
  - 50.1. mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose;
  - 50.2. mokinys nedaro pažangos;
  - 50.3. mokinio kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai;
  - 50.4. mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų ir pan.;
  - 50.5. mokinys atvyko iš kitos ugdymo įstaigos ir dėl adaptacijos patiria mokymosi sunkumus.
  - 50.6. mokytojas pastebi mokinio (mokinių) mokymosi sunkumus ir organizuoja mokymosi veiklą abibusiu susitarimu po pamokų.
51. Mokymosi pagalba teikiama, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, atitinkanti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.
52. Mokykla, siekdama pagerinti mokinių pasiekimus konkrečiose srityse, atsižvelgia į mokinių poreikius, tėvų lūkesčius, mokyklos kontekstą, aptaria diagnostinių, standartizuotų testų rezultatus ir trimestrų rezultatus su mokinių tėvais.
53. Mokymosi pagalba teikiama:
  - 53.1. pirmiausia pamokoje kaip grįžtamasis ryšys, pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;
  - 53.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;
  - 53.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;
  - 53.4. kitu mokyklos / mokytojo pasirinktu būdu.
54. Mokiniams mokymosi pagalba bus teikiama, atsižvelgiant į atsiradusį poreikį ir mokytojų rekomendacijas. 2016–2017 m. m. mokiniams buvo siūloma neformaliojo švietimo užsiėmimas „Namų darbų ruošimo būrelis“, tačiau pasirinkusiųjų skaičius buvo mažesnis nei numatyta 113 punkte.
55. 2016–2017 m. skirtos papildomos valandos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti (žr. 92, 93 punktus).
56. Mokytojams bus sudarytos sąlygos tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas, pagal atsiradusį poreikį, kad būtų užtikrintas kokybiškas ugdymas pamokose.
57. Atsižvelgiant į esamus mokinių pasiekimus, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenis, mokinių mokymosi pasiekimų gerinimas, raštingumo ir skaitymo gebėjimų ugdymas vyks visų dalykų pamokose. Šio tikslo kryptys numatomos visų dalykų ilgalaikiuose planuose.
58. Atsižvelgiant į mokinių raštingumo problemas, toliau įgyvendinamas Raštingumo gerinimo priemonių planas, patvirtintas Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-89

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

59. Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas 2016–2017 m. m. bus įgyvendinamas:
  - 59.1. kartu su mokytojais ir mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariant mokinių pasiekimus ir pažangą, priimant sprendimus dėl priemonių ugdymo(si) kokybei gerinti.

- 59.2. informuojant apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius ir motyvaciją, iškilusius sunkumus, siekiant, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) padėtų mokyklai spręsti problemas, susijusias su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu ir / ar kitais atvejais.
- 59.3. konsultuojant mokinių tėvus, globėjus (rūpintojus) pedagoginio švietimo klausimais bei sudarant sąlygas išsakyti mokyklos tobulinimo lūkesčius, aptariant mokinių mokymąsi ar elgesį.
- 59.4. taikant įvairias bendravimo ir bendradarbiavimo formas:
- 59.4.1. visuotinio tėvų susirinkimo metu (1 kartą per mokslo metus);
- 59.4.2. vykdant tėvų pedagoginį švietimą, grupinė forma (1 kartą per mokslo metus);
- 59.4.3. bendrų mokytojų, mokinių ir tėvų pokalbių apie mokinių mokymąsi organizavimas (1 kartą per mokslo metus 5–10 klasėse).
- 59.4.4. individualių pokalbių metu, kai tėvams sudaromos sąlygos apsilankyti mokykloje iki 19 val. ir aptarti rūpimus klausimus su dėstančiu mokytoju, pagalbos mokiniui specialistu, administracija (tris kartus per mokslo metus, pasibaigus trimestrai);
- 59.4.5. dalyvaujant klasės auklėtojų susirinkimuose (pagal klasės auklėtojų individualius planus ir atsiradusį poreikį);
- 59.4.6. dalyvaujant Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose (pagal atsiradusį poreikį);
- 59.4.7. aptariant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymo programas;
- 59.4.8. dalyvaujant Mokyklos tarybos veikloje (pagal poreikį ir aptariant mokyklos veiklos dokumentus);
- 59.4.9. dalyvaujant mokyklos veiklos kokybės įsivertinime (1 kartą per metus);
- 59.4.10. teikiant pasiūlymus dėl formaliojo ir neformaliojo švietimo (1 kartą per metus);
- 59.4.11. sudarant sąlygas dalyvauti ir / ar įtraukiant į įvairius renginius, vakarones, pagal klasės auklėtojų metodinės grupės ar individualius klasės auklėtojo planus.
- 59.4.12. stebint mokymosi pažangą elektroniniame Dienyne (nuolat);
- 59.4.13. lankant tėvus namuose (sutartu laiku), jeigu tėvai nesidomi mokinių mokymosi pasiekimais;
- 59.4.14. taikant ir kitas tėvams priimtinas bendradarbiavimo formas, kai suinteresuoti asmenys susitaria dėl būtinybės aptarti mokinio mokymąsi ar elgesį bei individualią pažangą.
60. Mokykla vykdydama mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą vadovaujasi Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos „Tėvų informavimo apie vaiko ugdymosi sėkmingumą tvarkos aprašą“, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu, Nr. 90-V; Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos 2016–2017 m. m. Veiklos planu, kuriame numatytos bendradarbiavimo su tėvais veiklos, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu, Nr. V-72.

DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

61. Mokykloje intensyvinimas vykdomas atsižvelgiant į Bendrųjų ugdymo planų 2015–2016 ir 2016–2017 m. m. reikalavimus, Higienos normas, mokytojų pasiūlymus ir mokinių poreikius.
62. Sprendimas dėl dalykų intensyvinimo, priimtas Mokytojų tarybos posėdyje 2016 m. rugpjūčio 29 d., protokolo Nr. 6.
63. Intensyvinant atskiro dalyko mokymąsi neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per dieną, savaitę, mokslo metus.
64. Dalykų mokymo intensyvinimas vykdomas:
- 64.1. per dieną tvarkaraštyje skiriant ne vieną, o keletą, viena po kitos organizuojamų, to paties dalyko pamokų:
- 5.7.1.1 technologijų (5, 6, 7, 8) 9, 10 klasėse – II pusmetyje);
- 5.7.1.2 lietuvių kalbos – 10 kl. II pusmetyje;
- 5.7.1.3 matematikos – 10 kl. II pusmetyje;

5.7.1.4 per mokslo metus dalykui skiriant intensyvesnį laikotarpį. Dalyko intensyvinimo įgyvendinimas (laikotarpis ir pamokų skaičius) pateikiamas 5 lentelėje.

5 lentelė

Dalyko intensyvinimo laikotarpis ir pamokų skaičius

Klasė	I pusmetis	Val.	II pusmetis	Val.
8	Žmogaus sauga I pusmetis	2	Technologijos	2 (po 2 mėn.)
9	Technologijos (Ūkio šakos)	1	Technologijos (Mityba)	2
9	Matematika	4	Matematika	3
10	Žmogaus sauga	0	Žmogaus sauga	1
10	Lietuvių kalba	6	Lietuvių kalba	5
10	Technologijos (Mityba)	2	Pilietiškumo pagrindai	2

UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

65. Mokykla, siekdama optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoja kelių dalykų turinio temas ar problemas.
66. Mokytojų taryba susitarė dėl ugdymo programų integravimo ir įgyvendinimo:
  - 66.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 „Dėl Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“, Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ integruojama į 5–10 klasių dorinio ugdymo dalykus (etiką ir tikybą) ir klasės auklėtojų individualius planus.
  - 66.2. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, įgyvendinama mokant etninės kultūros dalyko 5 ir 6 klasėje.
  - 66.3. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), ir Sveikatos ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347) integruojama į PUG ir pradinio ugdymo programas.
  - 66.4. Ugdymo programų integravimas nurodomas dalyko ilgalaikiuose planuose, žymint temas specialiais raidiniais simboliais.
67. 1–10 klasėse, į visų mokomųjų dalykų programų ugdymo turinį integruojama:
  - 67.1. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamosios programos – Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 “Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“), nurodant ilgalaikiuose planuose, skiltyje „Integravimas“, kokia bendrųjų kompetencijų ir /ar gyvenimo įgūdžių programa integruojama;
  - 67.2. Mokiniais sudaromos sąlygos, visų dalykų pamokose, dirbti su IKT ir skaitmeninėmis mokymo(si) priemonėmis (darbas prie kompiuterių, projektinių darbų pristatymai ir kt.);

- 67.2.1. informacinių komunikacinių technologijų naudojimo apskaita vykdoma:
- 67.2.1.1. 1–10 klasių ilgalaikiuose planuose, žymint temas sutartiniu simboliu (rašoma: Temos pavadinimas ^{IT}).
- 67.2.1.2. elektroniniame dienyne, prie dalyko temos, skiltyje „Pastabos“.
68. 1–10 klasėse dėstantys mokytojai per mokslo metus praveda ne mažiau kaip 3 integruotas–kūrybiškas pamokas su kito ugdomojo dalyko mokytoju. Esant reikalui, iš anksto suderinus su mokyklos administracija, galimi tvarkaraščio pakeitimai, intensyvinimas. Šių pamokų apskaita užtikrinama:
- 68.1. integruotos-kūrybiškos pamokos tema įrašoma į savaitės darbo planą;
- 68.2. žymima elektroninio dienyno „Mano dienynas“ skiltyje „Tema, klasės darbai“;
- 68.3. pildoma integruotų-kūrybiškų pamokų refleksijos forma, fiksuojami kokybiniai rodikliai, nauda mokinio pažangai.
69. Ugdymas karjerai integruojamas į visų 1–10 klasių bendrųjų ugdymo dalykų programų turinį ir klasės auklėtojų veiklą. Mokytojai planuodami ugdymą karjerai ilgalaikiuose planuose, o klasių auklėtojai auklėjamosios klasės plane, pažymi temas sutartiniu simboliu (K) (rašoma: Temos pavadinimas ir simbolis ^K);
70. Etnokultūrinis ugdymas integruojamas į visų 1–10 klasių dalykų ugdymo turinio programas. Mokytojai ilgalaikiuose planuose, temas pažymi sutartiniu simboliu (E) (rašoma: Temos pavadinimas ir simbolis ^E);
71. Klasių auklėtojai į auklėjamosios klasės, dalykų mokytojai į ilgalaikius planus įtraukia prevencines temas, kurios ilgalaikiuose planuose žymimos sutartiniu ženklu (P) (rašoma: Temos pavadinimas ir simbolis ^P). Prevencinių temų integracija pateikiama priede Nr.20.
72. Integruojamų prevencinių temų sritys:
- 72.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija;
- 72.2. Smurto prevencija;
- 72.3. Prekybos žmonėmis prevencija;
- 72.4. ŽIV / AIDS prevencija;
- 72.5. Krizinių situacijų valdymo (savižudybių) prevencija;
- 72.6. Korupcijos prevencija.
73. Taikant integruotą ugdymą siekiama sudaryti sąlygas mokiniams, kartu su dalyko žiniomis, įgyti kompetencijų ir praktinių gebėjimų.
74. Mokytojai organizuoja pamokas muziejuose ir netradicinėse erdvėse. Kiekvienas mokytojas praveda ne mažiau kaip 2 pamokas per mokslo metus. Fiksuojami kokybiniai rodikliai, nauda mokinio pažangai.
75. Mokykla analizuoja kaip mokymosi procese įgyvendinamas integruojamasis ugdymo turinys. Sprendimai dėl ugdymo turinio integravimo numatomi metodinių grupių veiklos planuose, ataskaitose, ilgalaikiuose dalykų planuose.

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

76. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V1309, Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V- 85.
77. Mokinių, besimokančių pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai fiksuojami elektroninio dienyno „Mano dienynas“ (toliau – Dienynas) sistemoje, pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos elektroninio dienyno tvarkymo nuostatus, patvirtintus mokyklos direktoriaus 2013 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 31 V.
78. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, kaupiamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

79. **Vertinant pradinį klasių mokinių pažangą ir pasiekimus:**
- 79.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;
  - 79.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes. Atsižvelgiant į tai, ką norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo būdai: projektiniai, kontroliniai darbai, testai ir kt. Per dieną mokiniai gali atlikti tik vieną diagnostinį darbą;
  - 79.3. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitalai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);
  - 79.4. pradinėse klasėse dėstantys mokytojai, vertinimo informacijai kaupti, naudoja mokinio pažangos dienoraštį.
  - 79.5. apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje;
  - 79.6. pasibaigus trimestrai, mokinių pasiekimai, apibendrinami orientuojantis į bendrosiose programose aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius.
  - 79.7. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;
  - 79.8. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;
  - 79.9. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;
  - 79.10. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą;
  - 79.11. siekiant įvertinti individualią kiekvieno mokinio pažangą, administracijos nuožiūra mokslo metų pabaigoje, gali būti organizuojami diagnostiniai patikrinimai pradinį klasių mokiniams, o taip pat Nacionalinio egzaminų centro organizuojami standartizuoti testai 2, 4 klasių mokiniams.
  - 79.12. Mokytojai savo nuožiūra fiksuoja mokinio asmeninę pažangą. Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo kriterijai nurodomi dalyko ilgalaikiame plane, skiltyje – vertinimas.
80. **5–10 klasių mokinių pasiekimai ir pažanga** vertinama taikant 81; 82; 83 punktuose išvardintus būdus bei formas.
81. Pagrindinio ugdymo klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas vyksta taip:
- 81.1. vertinant mokinių, pradedančių mokytis pagal Pagrindinio ugdymo programą, pasiekimus, atsižvelgiama į Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją;
  - 81.2. pirmąjį mokymosi mėn. 5 klasės mokiniai pažymiais nevertinami, taikomos kitos mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo formos (formuojamasis vertinimas, komentarai prie rašto darbo apie mokinio galias ir sunkumus ir kt.);
  - 81.3. diagnostikos tikslais mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas vertinimo užduotis, kurios parodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra vertinamos sutartine forma (pažymiais);
  - 81.4. siekiant padėti kiekvienam mokiniui pagal galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) rezultatus, pritaikant mokymą pagal mokinio gebėjimus, kad jis galėtų siekti aukštesnių rezultatų;

- 81.5. ugdymo procese vyrauja mokytis padedantis formuojamasis vertinimas, parodantis, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ką dar turi pasiekti ar tobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir įsivertinti patys, stebėti savo asmeninę mokymosi ūgtį;
- 81.6. pateikiant informaciją (raštu ir žodžiu) mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) apie vaiko mokymosi pažangą ir pasiekimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) ir Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos tvarka „Dėl tėvų informavimo apie vaiko ugdymosi sėkmingumą“, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 90 V, prireikus koreguojant mokinio individualų ugdymo planą, specialiojo ugdymo programą ar kitais atvejais;
- 81.7. vykdomas pagal bendrosiose programose aprašytus pasiekimų lygius. Mokinių žinios, supratimas, gebėjimas taikyti žinias ir aukštesnieji mąstymo gebėjimai, įvertinami pažymiais taikant 10 balų skalę;
- 81.8. taikant kaupiamuosius balus. Kaupiamąjį vertinimą taiko mokytojai pasirinkę šią vertinimo formą;
- 81.9. siekiant įvertinti individualią kiekvieno mokinio pažangą, administracijos nuožiūra, gali būti organizuojami diagnostiniai patikrinimai pagrindinių klasių mokiniams;
- 81.10. 6 klasių mokiniams gali būti organizuojami diagnostiniai testai, o 8 klasių mokiniams standartizuoti testai, pagal Nacionalinio egzaminų centro nurodymus;
- 81.11. dorinio ugdymo dalykų (etikos ir tikybos) pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;
- 81.12. kūno kultūros pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;
- 81.13. įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą;
- 81.14. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
- 81.15. mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai vertinami pažymiu ar kitu būdu (įskaita, kaupiamuoju balu ir kt.), jie gali būti įskaitomi į atitinkamą dalyką. Numatytas toks dalyko modulių vertinimas:
- 81.15.1. rusų kalba (modulis) 5 kl. vertinamas įskaita;
- 81.15.2. etninė kultūra (modulis) 5 kl. vertinimas pažymiu;
- 81.15.3. etninė kultūra (modulis) 6 kl. vertinimas pažymiu;
- 81.15.4. rusų kalbos (modulis) 10 kl. vertinimas pažymiu. Pažymys įskaičiuojamas į užsienio kalbos (rusų) dalyką.
82. Diagnostinio vertinimo duomenys skirti stebėti, analizuoti mokinių pažangą, numatyti mokymosi spragas ir kelti mokymo(si) tikslus. Diagnostinis vertinimas vykdomas vadovaujantis Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Kontrolinių darbų rašymo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-62.
83. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai vykdomi taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:
- 83.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;
- 83.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;
- 83.3. aukštesnius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias,

- numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.
84. Mokytojai vertinimo būdus ir formas numato dalyko ilgalaikio plano skiltyse – „Vertinimas“.
85. Vykdoma mokinių asmeninės pažangos stebėseną pamokoje, pagal, mokytojo parengtus ir su mokiniais aptartus, pažangos stebėjimo kriterijus.

MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

86. Mokymosi krūvis mokiniams optimizuojamas atsižvelgiant į Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos „Mokymosi krūvių reguliavimo tvarkos aprašą“, patvirtintą mokyklos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-63.
87. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, neskiriama daugiau kaip 7 pamokos per dieną.
88. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas proporcingai. Penktadienį organizuojama mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.
89. Mokslo metų viduryje vykdoma mokinių mokymosi krūvio ir skiriamų namų darbų stebėseną tyrimas, kurį vykdo direktorės pavaduotoja ugdymui.
90. Bendradarbiaujant mokytojams, sudaromos sąlygos ugdymo turinio integravimui ir mokymosi krūvio optimizavimui.
91. Mokykla vadovaujasi Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos „Kontrolinių darbų rašymo tvarkos aprašu“ patvirtintu mokyklos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu, Nr. V-62:
- 91.1. mokiniams per dieną skiriamas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas;
- 91.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę pamokos metu (žodinė informacija) ir Dienyne (rašytinė informacija) skiltyje – „Mokytojų kontroliniai darbai“;
- 91.3. nerekomenduojami kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų;
- 91.4. kontroliniai darbai gali būti inicijuojami mokyklos administracijos prieš tai informavus dėstančius mokytojus, mokinius ir tėvus (globėjus, rūpintojus) ne vėliau kaip prieš savaitę, tokiu atveju, parengiamas direktoriaus įsakymas dėl kontrolinio darbo rašymo tikslo;
- 91.5. kontrolinis darbas, kurio mokytojas neįtraukė į kontrolinių darbų grafiką Dienyne, negali būti rašomas.
92. Pradinių klasių mokiniams, didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius, skiriamas 2 ir 4 klasių mokiniams, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), pritarus mokytojų ir mokyklos tarybos nariams:
- 92.1. 2 klasėje 1 val./sav. skiriama kūno kultūros ugdymui iš pamokų, skirtų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti.
- 92.2. 4 klasėje 1 val./sav. skiriama matematiniams mokinių gebėjimams ugdyti, modulis – „Skaičiuokime kitaip“.
93. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius pagrindinėse klasėse, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), pritarus mokytojų ir mokyklos tarybos nariams, skiriamas:
- 93.1. 5 klasės mokiniams 1 val./sav. – antrosios užsienio kalbos (rusų) mokymui(si);
- 93.2. 5 klasės mokiniams 1 val./sav. – etninės kultūros mokymui(si);
- 93.3. 6 klasės mokiniams 1 val./sav. – etninės kultūros mokymui(si);
- 93.4. 7 kl. mokiniui A. M., mokomam namie, 1 val./sav. – matematikos dalyko mokymui(si);
- 93.5. 9 klasės mokiniams 0,5 val./sav. – matematikos mokymui(si);
- 93.6. 10 klasės mokiniams 0,5 val./sav. – lietuvių kalbos (gimtosios) mokymui(si);
- 93.7. 10 klasės mokiniams 1 val./sav. – rusų kalbos mokymuisi.
94. 7–8 klasių mokiniams, per mokslo metus, skiriamas minimalus privalomas pamokų skaičius.
95. Namų darbai:
- 95.1. 1–2 klasių mokiniams neskiriami;
- 95.2. 3–4 klasių mokiniams skiriami – kuriems atlikti reikia ne daugiau kaip 1 valandos;
- 95.3. 5–6 klasių mokiniams iki 1,5 valandos;

- 95.4. 7–8 klasių mokiniams iki 2 valandų;
 95.5. 9–10 klasių mokiniams iki 2,5 valandos;
 95.6. neskiriami mokiniams atostogų laikotarpiui.
96. Esant poreikiui mokiniui gali būti skiriama mokymosi pagalba (konsultacijos): trumpalaikė arba ilgalaikė, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniame Dienyne ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą, jam suteiktą mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikė konsultacija ar mokymosi pagalba gali būti organizuojama pagal atskirą mokyklos direktoriaus įsakymą.
97. Mokinys mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo:
- 97.1. pamokų tų dalykų, kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas;
 97.2. nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros;
 97.3. išimties atvejais – ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei jis mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas.
98. Sprendimas dėl mokinio atleidimo pagal 97 punktą, priimamas, dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su Bendrųjų programų turiniu.
99. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.
100. Esant poreikiui mokykla priima sprendimus dėl menų ir sporto srities ar kūno kultūros dalykų, o išimties atvejais – ir kitų dalykų vertinimų, gautų, mokantis pagal neformalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo sistemą.
101. 1–4 klasių mokiniams per dieną neorganizuojama daugiau kaip 5 pamokos, o visa ugdomoji veikla (formaliojo ir neformaliojo švietimo) nėra ilgesnė nei 6 ugdymo valandos per dieną.
102. 5–10 klasių mokiniams per dieną skiriama ne daugiau kaip 7 pamokos.

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

103. Neformalusis vaikų švietimas (toliau – NŠ) įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija).
104. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skirta mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti per pasirinktą meninę, sportinę, techninės kūrybos ar kitą veiklą.
105. Vadovaujantis bendrojų ugdymo planų 123 punktu, dėl valandų skirtų mokinių neformaliajam švietimui vykdyti, Skriaudžių pagrindinėje mokykloje priimtas susitarimas organizuoti 13 neformaliojo švietimo veiklų. Duomenys apie neformalųjį mokinių švietimą pateikiami 6 lentelėje.
106. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus dėl mokinių pasiekimų gerinimo ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir siūlo mokiniams rinktis neformaliojo švietimo programas.
107. Mokinių skaičių neformaliojo švietimo grupėje pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato mokyklos vadovas, suderinęs su Mokyklos taryba. Mokinių skaičius nurodytas 113 punkte.
108. Mokykloje organizuojant neformaliojo vaikų švietimo programas, atsižvelgta į:
- 108.1. mokinių poreikius aptartus su tėvais (globėjais, rūpintojais);
 108.2. mokytojų pasiūlymus;
 108.3. mokyklos galimybes.

- 108.4. neformaliojo švietimo pasiūla pateikiama priede Nr. 2.
109. Mokykla atsižvelgia į mokinių poreikius ir juos realizuoja per:
- 109.1. neformaliojo švietimo programas, finansuojamas mokinio krepšelio lėšomis;
- 109.2. pažintinę veiklą, finansuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 bei pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos „Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo tvarkos aprašą“, patvirtintą mokyklos direktoriaus 2011 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 42 V;
- 109.3. socialinę, projektinę, pilietinę ir / ar kitą veiklą.
110. Neformalusis vaikų švietimas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų, patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus, planuojant veiklą intensyvumą, periodiškumą, trukmę bei išlaikant klasei bendruosiuose ugdymo planuose numatytą valandų skaičių per metus. Įvertinusi artimiausią aplinką, tinkamą mokinių neformaliajam švietimui, mokykla veikas organizuoja:
- 110.1. Prienų krašto muziejuje, Skriaudžių buities muziejuje ir Kalendorių muziejuje;
- 110.2. Prienų r. Veiverių kultūros ir laisvalaikio centro, Skriaudžių laisvalaikio salėje;
- 110.3. Prienų r. Skriaudžių Šv. Lauryno bažnyčioje;
- 110.4. Prienų r. Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos Skriaudžių skyriuje;
- 110.5. kitose aplinkose ir erdvėse, kurios padeda įgyvendinti užsibrėžtus ugdymo tikslus.
111. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. neformaliojo švietimo valandos paskirstytos taip: 6 valandos 1–4 klasėms (išnaudotas maksimalus val. skaičius); 8 valandos 5–8 klasėms (išnaudotas maksimalus val. skaičius); 2 valandos 9–10 klasėms (rezervas 3 val.). Mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 4):

6 lentelė

Mokinių neformaliojo švietimo veiklų pasiskirstymas

Eil. Nr.	Būrelio pavadinimas	1–4 klasės	5–8 klasės	9–10 klasės
1.	Įdomieji darbeliai	1		
2.	Šviesoforas	1		
3.	Lyderių klubas	1		
4.	Šokių studija	1	1	
5.	Vaikų folklorinis ansamblis „Tututis“		1	
6.	Jaunieji kompiuterininkai	1		
7.	Skautai		1	
8.	Tikybos būrelis	1		
9.	Gitaros studija		1	1
10.	Muzikos būrelis „Vokalo studija“		1	
11.	Sportiniai žaidimai		1	1
12.	Jaunųjų žurnalistų būrelis		1	
13.	Mokinių klubas		1	
<i>Iš viso valandų paskirstyta:</i>		6	8	2
<i>Maksimalus neformaliojo švietimo valandų skaičius</i>		6	8	5
<i>Rezervas:</i>		0	0	3

112. Neformaliojo švietimo valandos nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai. Užsiėmimai vyksta pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą neformaliojo švietimo tvarkaraštį. Esant poreikiui, neformaliojo švietimo užsiėmimai gali būti organizuojami sesijomis.
113. Pagal turimų mokymo lėšų dydį, mokykla numatė, kad 2016–2017 m. m. neformaliojo švietimo užsiėmimo grupėje mokinių skaičius būtų ne mažesnis kaip 7 mokiniai.
114. Neformaliojo švietimo grupės sudaromos iš tos pačios klasės ir to paties koncentro mokinių, tačiau suteikiama galimybė užsiėmimus lankyti ir kitų koncentrų mokiniams. NŠ grupės sudėtis per mokslo metus gali keistis.

115. Neformaliojo švietimo veiklos apskaita vykdoma elektroninio dienyno sistemoje „Mano dienyas“.

MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

116. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

117. Pradinių klasių mokinių ugdymas:

117.1. vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie mokomi pagal vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

117.2. Bendroji programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį. Rekomenduojama įgyvendinti visas Bendrosios programos dalykų programas, išskyrus kūno kultūros programą;

117.3. mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko ugdymą pagal bendrąsias programas, numato ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

117.4. mokinys gydytojo leidimu dalį ugdymo valandų / pamokų gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šios ugdymo valandos / pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą;

117.5. namie, savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu, mokomam mokiniui 1–3 klasėse skiriamos 9 savaitinės ugdymo valandos, bendrosiose programose numatytiems ugdymo dalykams įgyvendinti; 4 klasėje – 11 ugdymo valandų.

118. Pagrindinio ugdymo programos mokinių ugdymas:

118.1. mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti mokomi mokiniai, tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo(si) planą.

118.2. savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, 9–10 kl. – 15.

118.3. dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniam, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), skiriama iki 15 procentų, grupėje – iki 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 123, 124 ir 137 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus per savaitę, o

besimokantiems nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupine mokymosi forma) – Bendrųjų ugdymo planų 123, 124 ir 137 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus per savaitę.

- 118.4. suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu, mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“.
  - 118.5. dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.
  - 118.6. mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokyklos nuožiūra mokinio pasiekimams gerinti.
119. Mokiniui, kuris mokomas namie pagal gydytojų rekomendacijas, skiriama 1 val./sav. matematikos mokymuisi. Mokomo namie mokinio ugdymosi planas pateikiamas 16 lentelėje.

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

120. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio ugdymo programą ar pradinio, pagrindinio ugdymo programos dalį, informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.
121. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, jei asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar dalį pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.
122. Mokykla gali organizuoti įgytų pasiekimų patikrinimą. Jei nustatoma, kad reikalinga tikslinė pagalba programų skirtumams likviduoti, mokymosi galimybės aptariamos su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).
123. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina sėkmingai mokinio adaptacijai, prireikus parengia mokinio individualų ugdymo planą:
  - 123.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;
  - 123.2. pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;
  - 123.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);
  - 123.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;
  - 123.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;
  - 123.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.
124. Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:
  - 124.1. individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, jei atvykęs mokinys yra pajėgus per adaptacinį laikotarpį pasiekti patenkinamą pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programos pasiekimų lygį.
  - 124.2. jei atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio ugdymo programos dalį ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų.

124.3. per adaptacinį laikotarpį mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTTINĖSE KLASĖSE

125. Atsižvelgiant į Bendrųjų ugdymo planų 24.3 papunktyje numatytą skiriamų valandų skaičių, jungtiniam pradinių klasių komplektui gali būti skiriama iki 30 ugdymo valandų per savaitę. Kiekvienam jungtinės klasės komplektui skiriamos 2 neformaliojo švietimo valandos ir 2 valandos, mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Šios valandos įeina į 30 valandų skaičių, skiriamą vienam jungtinės klasės komplektui.
126. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu, o kuriais atvejais – atskirai. Mokykloje stebima ir analizuojama jungtinėse klasėse mokinių daroma pažanga ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jis motyvuotai keičiamas.
127. 2016–2017 m. m. numatomas 2–3 klasių mokinių ugdymas jungtinėje klasėje.
128. Jungtinėje klasėje, visada kartu, mokiniai bus mokomi dorinio ugdymo (tikybos), pasaulio pažinimo, dailės ir technologijų, muzikos ir kūno kultūros. Atskirai mokiniai bus mokomi lietuvių kalbos, matematikos ir anglų kalbos.
129. 2016–2017 m. m. detalus mokinių ugdymo planas pateikiamas 7 lentelėje.

7 lentelė

2–3 klasių mokinių ugdymas jungtinėje klasėje

Dalykai	2–3 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMAS JUNGTTINĖJE KLASĖSE 2016–2017 M. M.			
	Dalyko savaitinių pamokų skaičius			
	2 klasė	2 klasė	3 klasė	3 klasė
	Pamokos atskirai	Pamokos kartu		Pamokos atskirai
Dorinis ugdymas (tikyba)	-	1	1	-
Lietuvių kalba (gimtoji)	2	6	6	1
Užsienio kalba (anglų k.)	1	1	1	1
Matematika	1	3	3	2
Pasaulio pažinimas	-	2	2	
Dailė ir technologijos		2	2	
Muzika	-	2	2	
Kūno kultūra	-	2+1*	3	
Bendras pamokų skaičius	4	19+1*	20	4
Pamokų skaičius atskiroms klasėms	23+1*		24	
Bendras tarifikuotų val. skaičius jungtiniam klasių komplektui	28			
<i>Iš jų pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:</i>	1*			
Privalomų ugdymo valandų skaičius	28 (bendras val. skaičius) 2 (neformalusis švietimas) Iš viso 30 val. jungtiniam klasių komplektui			

Pastabos: * – valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti

LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

130. Mokinių skaičius laikinojoje (mobiliojoje) grupėje negali būti mažesnis negu 7 mokiniai ir didesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje. Nesant galimybių sudaryti laikinosios (mobiliuosios) grupės, mokiniai gali būti mokomi kitomis nustatytomis mokymosi formomis.
131. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti 6 klasės mokinių ugdymas vyks skirstant į grupes arba sudarant laikinas grupes:
- 131.1. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis. Mokiniai dalijami į grupes, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato Higienos norma:
- 131.1.1. technologijų pamokose, 6 kl. mokiniai, į grupes skirstomi taip, žr. 8 lentelę:

8 lentelė

6 klasės mokinių skirstymas į grupes technologijų pamokose

Klasė / grupė	Valandų skaičius	Mokinių skaičius	Mokytojas
6 (I grupė) (nuo 1 iki 7 nr. Dienyne)	2	7	R. Gelusevičienė
6 (II grupė) (nuo 8 iki 14 nr. Dienyne)		7	R. Stabingis
Grupės keičiasi po pusmečio			
6 (II grupė) (nuo 8 iki 14 nr. Dienyne)	2	7	R. Gelusevičienė
6 (I grupė) (nuo 1 iki 7 nr. Dienyne)		7	R. Stabingis

- 131.1.2. informacinių technologijų pamokose 6 klasės mokiniai į grupes dalijami taip, žr. 9 lentelę:

9 lentelė

6 klasės mokinių skirstymas į grupes informacinių technologijų pamokose

Klasė / grupė / laikotarpis	Valandų skaičius	Mokinių skaičius	Mokytojas
6 (I grupė)	1	7	A. Naudžius
6 (II grupė)	1	7	

- 131.1.3. mokinių skirstymo į grupes technologijų pamokose, vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 19.
- 131.1.4. mokinių skirstymo į grupes informacinių technologijų pamokose vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 18.
132. Klasė į grupes gali būti skirstoma ir sudaromos laikinosios grupės mokymosi, švietimo pagalbai teikti (pavyzdžiui, konsultacijoms ir pan.), dalykams mokytis, gamtos mokslų dalykų eksperimentiniams darbams atlikti, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas, bet tik tuo atveju, jeigu mokyklai pakanka mokymo lėšų.

IV SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

133. Priešmokyklinis ugdymas (toliau – PUG) organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106; Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779.
134. Mokykloje priešmokyklinis ugdymas įgyvendinamas pagal antrąjį modelį.

135. Mokykla įgyvendindama pradinio ir pagrindinio ugdymo programas vadovaujasi: Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848); Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas); Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pradinio, pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS IR ATSKIRŲ DALYKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

136. Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.
137. Mokykla, vykdydama pradinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pradinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti nustatytą minimalų pamokų skaičių per savaitę (*žr. ugdymo plano lenteles: 12, 13, 14, 15*) ugdymo procesą organizuojant grupinio mokymosi forma kasdieniu proceso organizavimo būdu vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 (Žin., 2012, Nr. 76-3957).
138. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių ugdymosi poreikius ir suderinusi su tėvais, iš valandų, skirtų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti po 1 pamoką per savaitę skyrė:
- 138.1. 2 klasėje – kūno kultūrai (mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 12);
- 138.2. 4 klasėje – matematikai „Skaičiuokime kitaip“ (mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 3)
139. **Dorinio ugdymo organizavimas:**
- 139.1. tėvai (globėjai, rūpintojai) 1–4 kl. mokiniui parenka vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba katalikų tikybą:
- 139.1.1. Visi 1–4 klasių mokiniai pasirinko mokytis dorinio ugdymo (Romos katalikų tikybos) sritį, mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 5.
- 139.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams, rūpintojams) parašius prašymą.
140. **Užsienio kalbos mokymo organizavimas:**
- 140.1. užsienio kalba mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;
- 140.2. 2 klasės mokiniams buvo siūloma rinktis iš dviejų užsienio kalbų: vokiečių kalbos arba anglų kalbos, mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 13).
- 140.3. mokykloje 2–4 klasėse mokoma I-osios užsienio kalbos – anglų.
- 140.4. užsienio kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 pamokas per savaitę;
141. **Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:**
- 141.1. socialiniams gebėjimams ugdytis dalis pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama, ugdymo proceso organizavimui socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui, lankantis artimiausioje aplinkoje: Prienų r. Veiverių kultūros centro Skriaudžių laisvalaikio salėje, Prienų r. Skriaudžių Šv. Lauryno bažnyčioje, Prienų r. Skriaudžių buties ir kalendorių muziejuose bei dalyvaujant edukacinėse pamokose muziejuose ir kt.;
- 141.2. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirtu ugdymo laiko, sudarant mokiniams sąlygas tyrinėjimams palankioje natūralioje gamtinėje aplinkoje: parke, miške, prie vandens telkinių, įgyvendinant projektines veiklas.
142. **Matematinis ugdymas:**

- 142.1. organizuojant matematinį ugdymą, mokymui naudojamos informacinės komunikacinės technologijos (toliau – IKT), skaitmeninės mokomosios priemonės.
- 142.2. 4 klasės mokinių matematiniams gebėjimams ugdyti skiriama 1val./sav. – modulis „Skaičiuokime kitaip“.
143. **Kūno kultūros ugdymo organizavimas:**
- 143.1. kūno kultūros mokymui visose pradinėse klasėse skiriama po 3 savaitines valandas. 2 klasėje trečioji valanda skiriama iš valandų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti.
- 143.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:
- 143.2.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;
- 143.2.2. tėvų, (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų;
- 143.2.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie skatintų ligų paūmėjimą;
- 143.3. 1 val./sav. iš neformaliojo švietimo valandų pradinėse klasėse skiriama šokio programai;
- 143.4. kūno kultūros dalyko moko pradinių klasių mokytojos.
144. **Meninio ir technologinio ugdymo organizavimas:**
- 144.1. meniniam ir technologiniam ugdymui skiriama po 2 valandas per savaitę;
- 144.2. dailės ir technologijų dalyko moko pradinių klasių mokytojos;
- 144.3. muzikos dalykui skiriamos 2 pamokos per savaitę;
- 144.4. muziką moko muzikos mokytojas.
145. **Lietuvių kalbos ugdymo organizavimas:**
- 145.1. lietuvių kalbos ugdymas organizuojamas pagal atnaujintas Lietuvių kalbos ugdymo programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-46.
- 145.2. nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. ugdymas pagal atnaujintas lietuvių kalbos programas taikomas 1 ir 3 klasių mokiniams.
- 145.3. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi per visų mokomųjų dalykų pamokas.
- 145.4. mokinių raštingumui gerinti toliau įgyvendinamas „Raštingumo gerinimo priemonių planas“, patvirtintas Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-89.

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ATSKIRŲ DALYKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

146. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, užtikrina dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų minimalų skaičių per savaitę, bei sudaro sąlygas pasirinkti dalykų modulius bei pasirenkamuosius dalykus.
147. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių ugdymosi poreikius ir suderinusi su tėvais, iš pamokų, skirtų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, skyrė:
- 147.1. 5 klasėje (1 pam./sav.) – antrosios užsienio kalbos (rusų kalbos modulis) mokymui(si), mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 9;
- 147.2. 5 ir 6 klasėse (po 1 pam./sav.) – pasirenkamojo dalyko „Etninės kultūros“ mokymui(si). Mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 7;
- 147.3. 7 klasėje (mokymas namie) (1 pam./sav.) – matematikos mokymui, žr. 16 lentelę, mokymo namie ugdymo planą;
- 147.4. 9 klasėje (0,5 pam./sav.) – matematikos mokymui(si), mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 12);
- 147.5. 10 klasėje 0,5 val./sav. – lietuvių kalbos (gimtosios) mokymui(si), mokinių vardiniai sąrašai priede Nr. 12);

- 147.6. 10 klasėje 1 val./sav. – užsienio kalbos (rusų k. modulis) – „Rašykinge taisyklingai rusiškai“.
148. Mokykla skiria 1 mėn. adaptacinį laikotarpį, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalį bei naujai atvykusiems mokiniams.
- 148.1. siekiant, kad adaptacija būtų sėkminga, teikiama klasės auklėtojo ir švietimo pagalbos specialistų pagalba;
- 148.2. per adaptacinį laikotarpį mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami;
- 148.3. 5 klasėje dėstantys mokytojai, adaptacinio periodo pabaigoje, mokinių žinias ir gebėjimus įvertina aprašomuoju būdu. Kiekvienas dalyko mokytojas užpildo mokinių žinių ir gebėjimų vertinimo formą, patvirtintą Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-87.
- 148.4. vertinimo formą mokytojams pateikia 5 klasės auklėtoja;
- 148.5. klasės auklėtojas pasirašytinai supažindina kiekvieno mokinio tėvus.
149. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Mokiniai socialinę-pilietinę veiklą įgyvendina pagal išsikeltus visuomeninius tikslus – savarankiškai ar bendradarbiaudami su vietos institucijomis ir įstaigomis, teikdami pagalbą, ir dalyvaudami vietos bendruomenės veiklose, savanoriaudami.
150. Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Mokytojų tarybos 2016 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Prot. Nr. 6 ir Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Mokyklos tarybos 2016 m. rugpjūčio 30 d. nutarimu Prot. Nr. 2, socialinės-pilietinės veiklos valandos paskirstytos taip:
- 150.1. 5 klasei – 5 val.;
- 150.2. 6 klasei – 6 val.;
- 150.3. 7 klasei – 7 val.;
- 150.4. 8 klasei – 8 val.;
- 150.5. 9 klasei – 9 val.;
- 150.6. 10 klasei – 10 val.
151. Mokykla mokinių socialinę-pilietinę veiklą fiksuoja mokinio kompetencijų įrodymų aplanke. Formai pritarta Klasės auklėtojų metodinėje grupės posėdyje 2016 m. rugpjūčio 25 d. Prot. Nr. 3. Mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus gali kaupti patys, naudodami elektroninį aplanką, Atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje (AIKOS), arba pateikti įstaigų, institucijų ar vietos bendruomenės atstovų raštišką patvirtinimą, kur ir kada mokinsys atliko socialinę-pilietinę veiklą.
152. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį bei siekdama padėti mokiniams sėkmingai mokytis, susitarė:
- 152.1. esant poreikiui (gabiems mokiniams ar turintiems mokymosi sunkumų (sutrikimų) iki 10 procentų dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių galima perskirstyti (*didinti arba sumažinti*), pagal Bendrųjų ugdymo planų 115.1 punktą;
- 152.2. individualūs mokinių mokymosi planai, sudaryti bendradarbiaujant mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, mokyklos direktorės pavaduotojai ugdymui, mokiniams bei jų tėvams (globėjams, rūpintojams), tvirtinami atskiru direktorės įsakymu;
- 152.3. mokyklos ugdymo turinys įgyvendinamas taikant netradicinio ugdymo formas – pažintinę, kultūrinę, sportinę, meninę veiklą;
- 152.4. mokiniai, išvykstantys gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, norintys mokytis lietuvių kalbos, Lietuvių istorijos, Lietuvos geografijos dalykų nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu nukreipiami į nuotolinį mokymą vykdančią mokyklą.

UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

153. Ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas ir kitą ugdomąją veiklą mokytojai naudoja metodus, kurie:
- 153.1. motyvuoja mokinius mokytis, skatina suvokti mokymosi tikslus;
- 153.2. orientuoja į procesą, kuris ugdytų bendrąsias kompetencijas;
- 153.3. yra aktualūs bei priimtini mokiniui ir įtraukia į mokymosi procesą;

- 153.4. skatina konstruktyvų, kritinį ir kūrybinį mąstymą, atsakomybę už savo mokymąsi bei rezultatus;
- 153.5. padeda suvokti mokymosi kokybę ir išmokti rasti būdus jai tobulinti;
- 153.6. plėtoja įgytas mokinio mokymosi strategijas, įgūdžius ir jų panaudojimą naujose situacijose;
- 153.7. formuoja mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdo bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengia įsilieti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;
- 153.8. skatina mokinių asmeninę pažangą ir ugdo mokinius kaip asmenybes, kurie džiaugiasi savo pasiekimais ir kantriai įveikia nesėkmes, neprarasdami tikėjimo, kad jiems pavyks;
- 153.9. ugdo gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse, komandose, projektinėse veiklose.
154. Mokykla užtikrina raštingumo, ypač skaitymo gebėjimų, ugdymą per visų dalykų pamokas. Numatytas raštingumo gerinimo veiklų testinumas 2016–2017 m. m.
- 155. Dorinio ugdymo organizavimas:**
- 155.1. dorinio ugdymo dalyką (etiką arba katalikų tikyba) tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui parenka iki 14 metų, o nuo 14 metų, dorinio ugdymosi sritį, pasirenka pats mokinytis, vieneriems mokslo metams;
- 155.2. 6 klasės mokiniai pasirenko Romos katalikų tikyba. Mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 5;
- 155.3. 5, 7, 8, 9, 10 klasių mokiniai pasirenko dorinio ugdymo kryptį – etiką. Mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 6.
- 156. Lietuvių kalbos ugdymo organizavimas:**
- 156.1. lietuvių kalbos ugdymas organizuojamas pagal atnaujintas Lietuvių kalbos ugdymo programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-46;
- 156.2. nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. ugdymas, pagal atnaujintą Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo programą, vykdomas 5, 6, 7, 9 klasių mokiniams;
- 156.3. 10 klasėje, mokinių raštingumui gerinti, skiriama 0,5 valandos. Mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 12;
- 156.4. integruojamas lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymas, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų. Integruotai mokoma lietuvių kalbos, pilietiškumo pagrindų, laisvės kovų istorijai skiriant 18 pamokų (integruojama po 6 pamokas į lietuvių kalbos, istorijos ir pilietiškumo dalykų programas, iš kurių 50 proc. pasiekimų įgyjama pamokų metu, likusi dalis – per kitokio pobūdžio veiklą (pilietiškumo akcijas ir renginius);
- 156.5. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, bus teikiama mokymosi pagalba: analizuojamos atsiradusios priežastys ir sudaromos sąlygos pašalinti mokymosi spragas, skiriant konsultacijas ir / ar švietimo pagalbą;
- 156.6. mokiniams, naujai atvykusiems į mokyklą, kurie yra mokęsi pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, lietuvių kalbos mokymuisi gali būti sudaromas individualus ugdymo planas. Ugdymo plano tvirtinimo metu tokių mokinių mokykloje nėra.
- 156.7. mokinių lietuvių kalbos raštingumas ir skaitymo gebėjimų ugdymas organizuojamas pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos „Raštingumo gerinimo priemonių planą“, patvirtintą mokyklos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-89.
- 157. Užsienio kalbų ugdymo organizavimas:**
- 157.1. 5–10 klasėse pirmoji užsienio kalba – anglų kalba;
- 157.2. mokykla sudarė galimybę 5 mokiniams rinktis antrąją užsienio kalbą iš dviejų kalbų: rusų k. ir vokiečių k. Mokiniai, pasitarę su tėvais, pasirinko mokytis antrąją užsienio kalbą – rusų;
- 157.3. atsižvelgiant į tėvų pageidavimus, 5 kl. mokiniai, šiais mokslo metais, pradės mokytis rusų kalbos.
- 157.4. 6 klasėje toliau tęsiamas pasirinktos antrosios užsienio kalbos (rusų k.) mokymas;
- 157.5. mokiniai, turintys didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu, antrosios užsienio kalbos gali nesimokyti. Mokytojų tarybos siūlymu ir

suderinus su Vaiko gerovės komisija (Vaiko gerovės komisijos 2016 m. rugpjūčio 29 d. posėdžio Prot. Nr. 4), vietoj antrosios užsienio kalbos, 9 kl. mokiniui sudaromas individualus specialiojo ugdymo(si) planas.

- 157.6. baigiant pagrindinio ugdymo programą, 10 klasėje, mokiniams pageidaujant, organizuojamas užsienio kalbų (anglų ir rusų k.) pasiekimų patikrinimas – kalbos mokėjimo lygio nustatymo testas, kuris parengtas centralizuotai ir pateikiamas per duomenų perdavimo sistemą KELTAS.
- 157.7. pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;
- 157.8. antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7–10 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;
- 157.9. mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, kuris, pritarus tėvams (globėjams, rūpintojams), pageidauja tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi, o mokykla neturint reikiamo kalbos mokytojo:
  - 157.9.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar jos įgaliotu asmeniu, skiriant pamokų skaičių, vadovaujamosi bendrųjų ugdymo planų 123, 124 punktais;
  - 157.9.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai;
  - 157.9.3. užsienio kalbas keisti galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymąsi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:
    - 157.9.3.1. vienerius mokslo metus jam skiriama 1 papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;
    - 157.9.3.2. susidarius mokinių grupei (klasėje ar mokykloje), kurios dydį nustato mokykla, atsižvelgdama į turimas lėšas, gali skirti 2 papildomas pamokas visai mokinių grupei.

158. **Matematikos mokymo organizavimas:**

- 158.1. 9 klasėje skiriamos 3,5 val., (papildomai 0,5 val. iš mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtų valandų);
- 158.2. mokinių matematiniam ugdymui naudojamos Nacionalinio egzaminų centro parengtos matematinio raštingumo užduotys;
- 158.3. analizuojami mokinių matematikos pasiekimai, mokymosi sėkmės ir sunkumai, naudojant kontrolinių darbų, diagnostinių ir standartizuotų testų rezultatus;
- 158.4. ugdant gabius matematikai vaikus, pagal parengtą individualų mokymosi planą. 7 klasės mokinys mokosi su 8 klasės mokiniais matematikos, pritaikant mokymosi tvarkaraštį;
- 158.5. ugdymo procese naudojamos įvairių mokymosi šaltinių užduotys: nacionalinių olimpiadų, konkursų „Kengūra“ ir kt.
- 158.6. taikomos informacinės technologijos, matematikos ugdymui skirtos internetinės svetainės ir skaitmeninės mokymosi priemonės.

159. **Informacinių technologijų ugdymo organizavimas:**

- 159.1. 7–8 klasėse skiriamos 34 dalyko pamokos (1 val. per dvejus mokslo metus). 2016–2017 m. m. 7 klasės mokiniai mokysis informacinių technologijų dalyko kurso, 8 klasės mokiniai – informacinių technologijų kurso nesimokys.

- 159.2. 9–10 klasėje informacinių technologijų kursą sudaro: privalomoji dalis ir vienas iš pasirinkamųjų programavimo pradmenų: kompiuterinės leidybos pradmenų modulis arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulis. Mokiniai rinkosi iš dviejų modulių:
- 159.2.1. 9 klasės mokiniai mokiniai pasirinko „Tinklalapių kūrimo pradmenų“ modulį.
- 159.2.2. 10-okai toliau tęsia pasirinkto „Tinklapių kūrimo pradmenų“ modulio mokymąsi.
- 159.3. gilinti informacinių technologijų žinias mokiniai galės dalyvaudami neformaliojo švietimo veikloje „Jaunieji kompiuterininkai“ (1 val./sav. skiriama iš 1–4 kl. koncentro). Bus sudarytos sąlygos ir kitų klasių mokiniams gerinti darbo su informacinėmis technologijomis įgūdžius po pamokų, ir lankant neformaliojo švietimo užsiėmimus.
160. **Gamtamokslinis ugdymas:**
- 160.1. dalis gamtamokslinio ugdymo pamokų vyks netradicinėse erdvėse (muziejuose, miške, parke, mokyklos prieigose), kur mokiniams bus sudarytos sąlygos stebėti ir tyrinėti artimiausią aplinką.
- 160.2. siekiant udyti platesnį mokinių požiūrį bus vykdoma dalykinių ryšių integracija, integruotų kūrybiškų pamokų metu.
161. **Technologijų ugdymo organizavimas:**
- 161.1. mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje, proporcingai paskirstant laiką, mokomi: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.
- 161.2. 9 klasės mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Baigę šią dalį, 9 klasės mokiniai, II pusmetyje (intensyvinama), mokysis vieną iš siūlomų technologinių programų: *mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų*). 9 klasės mokiniai pasirinko mitybos programą, žr. 5 lentelę. Programos įgyvendinimo laikotarpiu planuojama išvyka ir projektinė veikla.
- 161.3. technologinio ugdymo pamokose į grupes skirstomi tik 6 klasės mokiniai. 5, 6, 7 klasėse dėstantis mokytojas keičiasi po pusmečio.
- 161.3.1. per technologijų pamokas 6 klasės mokiniai dalijami į grupes taip, žr. 8 lentelę.
- 161.3.2. pasirinktas technologines programas 9–10 klasių mokiniai gali keisti užbaigę pasirinktos technologijų programos kursą.
162. **Socialinio ugdymo organizavimas:**
- 162.1. mokymasis per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamam darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;
- 162.2. siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojamos netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, artimoje aplinkoje esančiuose lankytinuose objektuose; taip pat naudojamos virtualiosios mokymosi aplinkos);
- 162.3. 5–6 klasės mokiniai, pasitarę su mokytoja, susitarė dėl istorijos kurso dėstymo eiliškumo. Istorijos kursas, nurodytose klasėse, pradedamas nuo Lietuvos istorijos epizodų, vėliau pereinant prie Europos istorijos epizodų;
- 162.4. Laisvės kovų istorijai mokytis skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas. Siekiant gerinti mokinių istorines žinias ir komunikavimo įgūdžius 10 klasės mokiniai parengs pranešimus pasirinkta tema;
- 162.5. atsižvelgiant į mokyklos Strateginio plano 2016–2018 m. tikslus, 5–6 klasių mokiniams bus dėstomas pasirinkamasis dalykas „Etninė kultūra“, (mokinių vardiniai sąrašai pateikiami priede Nr. 7);
- 162.6. pilietiškumo pagrindų pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi, skiriant šiai programai 70 pamokų (po 1 pamoką 9 ir 10 klasėse); istorijos ir pilietiškumo ugdymo pagrindų mokoma pamokose ir integruotai pilietiškumo akcijų metu:
- 162.6.1. Laisvės gynėjų diena, Sausio 13-osios akcija „Atmintis gyva, nes liudija“;

- 162.6.2. Nepriklausomybės diena – Vasario 16-oji;
 162.6.3. Lietuvos valstybės atkūrimo diena – Kovo 11-oji;
 162.6.4. Šeimos diena ir kt.
- 162.7. į istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų, etikos ugdymo turinį (pagal galimybes) integruojama Lietuvos ir pasaulio realijos, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai;
- 162.8. naudojamas nacionalinio saugumo tinklapis ir mokymo bazėje „Ugdymo sodas“ pateikta metodinė medžiaga, prieiga per internetą:
https://duomenys.ugdome.lt/nacionaline_programa.php?1173

163. Kūno kultūros ugdymas:

- 163.1. kūno kultūrai 5 klasėje skiriamos 3 pamokos, 6–10 klasėms – 2 pamokos per savaitę. Mokiniai (mergaitės ir berniukai) į grupes neskirstomi;
- 163.2. visiems mokiniams sudarytos sąlygos pasirinkti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje. Mokiniai pasirenko šias neformaliojo švietimo sportines veiklas mokykloje, žr. 10 lentelę;

10 lentelė

Neformaliojo švietimo veiklos, skirtos mokinių sportiniams gebėjimams ugdyti

Eil. Nr.	Būrelio pavadinimas	5–8 klasės	9–10 klasės
1.	Šokių studija	1	
2. ^m	Vaikų folkloro ansamblis „Tututis“	1	
3.	Sportiniai žaidimai	1	1
<i>Iš viso valandų skirta:</i>		3	1

nių dalyvavimo neformaliojo švietimo veiklose apskaita vykdoma elektroniniame dienynė;

- 163.4. numatyta 30 min. pertrauka, kurios metu mokiniai gali aktyviai sportuoti stadione arba mokyklos patalpose žaisti tenisą. Numatyta, kad 1 kartą per trimestrą, ilgosios pertraukos metu, bus organizuojami teniso mini turnyrai;
- 163.5. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;
- 163.6. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;
- 163.7. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;
- 163.8. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla: stalo žaidimai, veikla kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijos, socialinė veikla ar namų darbų ruošimo užsiėmimai.

164. Meninio ugdymo organizavimas:

- 164.1. meninis ugdymas 5–10 klasėse organizuojamas mokant muzikos ir dailės dalykų:
- 164.1.1. 5 klasei meniniam ugdymui (muzikai ir dailei) skiriama 64 val. per mokslo metus;
- 164.1.2. 6–10 klasėms (muzikai ir dailei) skiriama po 68 val. per mokslo metus;
- 164.2. menų dalykų mokymas integruojamas ir į neformaliojo švietimo programas, žr. 11 lentelę;

11 lentelė

Menu dalykų turinio integravimas į neformaliojo švietimo programas

Eil. Nr.	Būrelio pavadinimas	5–8 klasės	9–10 klasės
1.	Gitaros studija	1	1
2.	Šokių studija	1	
3.	Vaikų folkloro ansamblis „Tututis“	1	
4.	Muzikos būrelis „Vokalo studija“	1	
<i>Iš viso valandų:</i>		4	1
<i>Maksimalus neformaliojo švietimo valandų skaičius</i>		8	5

164.3. mokinių meninis ugdymas numatytas metodinių grupių (Pradinių klasių, Klasių auklėtojų, 5–10 klasių mokytojų) 2016–2017 m. m. veiklos planuose.

165. Žmogaus saugos ugdymo organizavimas:

165.1. žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

165.2. 5 klasės mokiniams žmogaus sauga 2015–2016 m. m. nebuvo dėstoma, šio dalyko mokiniai mokysis 6 klasėje, 2016–2017 m. m.

165.3. 5 klasės mokiniams, pradedantiems pagrindinio ugdymo programą, 2016–2017 m. m. bus dėstomas žmogaus saugos dalyko programa.

165.4. 8 klasės mokiniams žmogaus saugos ugdymas intensyvinamas II pusmetyje (1 val.).

165.5. 10 klasės mokiniai žmogaus saugos kurso mokysis I pusmetyje (0,5 val.).

V SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

166. Mokykla, planuodama ugdymo turinį, atsižvelgia ir sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir švietimo pagalbą.
167. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir šio skyriaus nuostatomis; Specialiojo ugdymo(si) organizavimo Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2011 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 26 V-1.
168. Mokykloje veikia Vaiko gerovės komisija, patvirtinta Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-96.
169. Mokykla, organizuodama specialiųjų poreikių mokinių formalųjį ugdymą, atsižvelgia į:
- 169.1. formaliojo švietimo programą;
  - 169.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
  - 169.3. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, švietimo pagalbos specialistų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;
  - 169.4. mokyklos galimybes (specialistus ir turimas švietimo pagalbos lėšas).
170. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, bendrąsias programas pritaiko arba individualizuoja mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, mokyklos Vaiko

- gerovės komisijos pasiūlymus, pedagoginės psichologinės tarnybos specialistų rekomendacijas.
171. Mokyklos specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių sąrašas aptariamas Vaiko gerovės komisijos posėdyje, suderinamas su rajono Pedagogine psichologine tarnyba ir tvirtinamas mokyklos direktoriaus.
  172. Specialiųjų mokinių ugdymas vyksta pagal pritaikytas arba individualizuotas mokymo programas. Formos aprobuotos Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Vaiko gerovės komisijos posėdyje 2012-08-31, Prot. Nr.11:
    - 172.1. pritaikytoje mokymo programos formoje (priedas Nr. 15) nurodomi mokytojo keliami tikslai, uždaviniai, mokymo formos ir būdai. Atliekamas mokymo programos veiksmingumo matavimas. Gauti rezultatai padeda įvertinti ar mokinio pasiekimai atitinka koncentruotai reikalingą žinių ir gebėjimų lygį;
    - 172.2. individualizuotos mokymo programos formos sudarytos atsižvelgiant į ugdymo sritis: kalbinį ugdymą, socialinį ir gamtamokslinį. Individualizuotoje mokymo programos formoje (priedai Nr. 16, 17), nurodomi mokinio gebėjimai, mokytojo keliami mokymo tikslai, uždaviniai, ugdymo turinys, ugdymo būdai ir metodai, atliekamas mokymo programos taikymo veiksmingumo matavimas, gauti rezultatai padeda įvertinti mokinio pažangą;
    - 172.3. pritaikyta arba individualizuota mokymo programa sudaroma mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;
    - 172.4. lietuvių kalbos ir matematikos pritaikytoje / individualizuotoje programoje nurodyta specialiosios pedagoginės pagalbos kryptys.
  173. Individualus ugdymo planas gali būti rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgus į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes:
    - 173.1. mokiniui ugdomam pagal pritaikytą ir individualizuotą mokymo programą ir turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;
    - 173.2. besimokančiam nuotoliniu ar savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu;
    - 173.3. kai mokiniui, pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ar mokyklos Vaiko gerovės rekomendacijas, nustatytam laikotarpiui, reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos;
    - 173.4. individualus ugdymosi planas suderinamas mokyklos Vaiko gerovės komisijoje ir patvirtinamas Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu.
  174. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymui skirtas savaitinių valandų skaičius suderinamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).
  175. Mokykla gali iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių (nemažindama nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę):
    - 175.1. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, taip pat ugdymui karjerai;
    - 175.2. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgdama į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir Pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas;
    - 175.3. trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;
    - 175.4. keisti dienos ugdymo struktūrą (nepamokinis išdėstymas), atsižvelgdama į mokinio galias ir sveikatą, poilsio poreikį;
    - 175.5. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių, kurių skaičių grupėje, pogrupyje nustato pati mokykla, atsižvelgdama į mokymo lėšas, mokinio ugdymosi poreikius, turimas mokymo(si) sąlygas ir mokymo priemones.

176. Vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas gali būti pritaikomas taip:
- 176.1. mokinys, dėl klausos sutrikimo, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, intelekto sutrikimų (taip pat ir nepatikslinto intelekto sutrikimo), judesio ir padėties sutrikimų, kochlearinių implantų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos;
- 176.2. mokiniui(-ei) turinčiam(-iai) didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir atsižvelgus į jo (-s) gebėjimus, bus sudarytas individualus ugdymosi planas dėl antrosios užsienio kalbos (rusų k.) keitimo specialiojo ugdymosi pratybomis;
- 176.3. mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, šioje programoje prasidedančius dalykus mokykla gali pradėti įgyvendinti metais vėliau, juos sieti su mokinių praktiniais interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiromis veiklomis;
- 176.4. mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, jei ugdymas įgyvendinamas pagal Bendrųjų ugdymo planų 123 ir 124 punktus, vietoje kelių tos srities dalykų mokykla gali integruoti šių sričių dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;
- 176.5. mokinys, turintis klausos sutrikimą (išskyrus nežymų), gali nesimokyti muzikos;
- 176.6. judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus) turintis mokinys gali nesimokyti technologijų.
177. Specialiųjų poreikių mokiniams, kuriems reikalinga logopedo pagalba, užsiėmimai organizuojami pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą logopedinių pratybų tvarkaraštį.
178. Specialiojo pedagogo pagalba teikiama pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus patvirtintą specialiosios pagalbos teikimo tvarkaraštį.
179. Psichologinę pagalbą mokiniams teikia mokyklą aptarnaujančios Prienų pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai.
180. Socialinę pedagoginę pagalbą mokiniams teikia mokyklos socialinė pedagogė.
181. Socialinę pedagoginę pagalbą teikiama vadovaujantis Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus 2012 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 44 V.

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

182. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 68–78 punktų nuostatomis, Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-68.
183. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo dalykų programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su Bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais:
- 183.1. mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą programą prie pavardės, trimestro, pusmečio bei metinių pažymių elektroninėje sistemoje „Mano dienynas“ pažymima „PR“³

³ „PR“ – pritaikyta programa, mokiniams turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

- 183.2. mokinių pažanga aptariama pasibaigus trimestrui Mokytojų tarybos posėdyje arba Vaiko gerovės komisijoje (pagal atsiradusį poreikį mokinių pažanga gali būti aptariama dažniau);
- 183.3. aprašomuoju būdu, pasibaigus mokslo metams, įvertinama pritaikytos mokymo programos veiksmingumas, mokinio padaryta pažanga;
- 183.4. mokinių pasiekimai ir pažanga analizuojami atsižvelgiant į mokinio keliamus tikslus – lūkesčius, ir rezultatus.
184. Mokiniai, kurie mokosi pagal individualizuotą programą, mokymosi pasiekimų vertinimas, atliekamas:
- 184.1. pasibaigus trimestrui elektroninėje sistemoje „Mano dienynas“, prie mokinio pavardės, trimestro, pusmečio bei metinių pažymių trimestro pažymio rašomas simbolis „IN“⁴;
- 184.2. mokinių pažanga aptariama Mokytojų tarybos posėdyje arba Vaiko gerovės komisijoje kartą per timestrą (esant poreikiui gali būti ir dažniau);
- 184.3. mokinių pažanga įvertinama aprašomuoju būdu, pasibaigus trimestrui, nurodomas konkrečios temos išmokimo lygis, pasirenkant žymėjimo simbolius: *O – neišmoko, S – silpnai išmoko, G – gerai išmoko*;
- 184.4. susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus.
- 184.5. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, vertinimas vykdomas pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašą.

SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

185. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.
186. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.
187. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:
- 187.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; Specialiojo ugdymo(si) organizavimo Prienų r. Skriaudžių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2011 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 26 V-1;
- 187.2. ugdymo proceso metu ir pasibaigus ugdymo procesui, pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos direktoriaus patvirtintą specialiosios pagalbos teikimo tvarkaraštį;
- 187.3. specialiųjų pratybų forma: individualios, pogruginės (2–4 mokiniai), grupinės (5–8 mokiniai). Mokiniais, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama ir specialiųjų pamokų forma;
- 187.4. kai mokykloje nėra reikiamos specializacijos specialiųjų pedagogų (tiflopedagogo, surdopedagogo), mokiniui, kuriam rekomenduota papildoma specialioji pedagoginė pagalba, skiriama nuo 2 iki 4 valandų per savaitę individualioms specialiojo pedagogo konsultacijoms ir (ar) papildomai dalyko mokytojo pagalbai.
188. Specialioji pagalba teikiama, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“ ugdymo procese.

⁴ „IN“ – individualizuota programa, mokiniams turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

189. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais organizuoja mokykla, pagal Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir Pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.
190. Mokykla vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 97–100 ir 154–160 punktais, mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo arba pagal bendrojo ugdymo pritaikytą programą, mokyti namie skiria 1–2 pamokas specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.
191. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą:
  - 191.1. mokiniui, turinčiam nežymų intelekto sutrikimą, mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 97–100 punktais, 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;
  - 191.2. mokiniui, turinčiam klausos sutrikimą (išskyrus nežymų), mokyti namie skiriama ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę, ugdo surdopedagogas ar logopedas; turintį regos sutrikimą (išskyrus nežymų), ugdo tiflopedagogas;
  - 191.3. specialusis pedagogas, atsižvelgdamas į individualius gebėjimus, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų ugdymo planą, konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus);
  - 191.4. mokiniui, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų, rekomenduojama 1–2 valandas per savaitę skirti gydomajai mankštai;
  - 191.5. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, mokyti namie skiriama ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę, ugdo specialusis pedagogas.

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO IR PRITAIKYTAS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, UGDYMAS

192. Mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo ar pritaikytą bendrojo ugdymo programą ir turi specialiųjų ugdymosi poreikių, esant poreikiui, individualus ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 123, 124 ir 137 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1 ar 2 pamokomis.
193. Sutrikusios klausos mokiniui individualus ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 123, 124 ir 137 punktais:
  - 193.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;
194. Sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 123, 124 ir 137 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:
  - 194.1. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje – 2 pamokos, 6–10 klasėse – po 1 pamoką per savaitę, turintiems kochlearinius implantus – po 2 pamokas per savaitę. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys dera tarpusavyje.
195. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Kai mokykloje nėra švietimo pagalbos specialistų, mokytoją gali konsultuoti mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

VI SKYRIUS UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

196. Ugdymas karjerai mokykloje organizuojamas vadovaujantis Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314 (Žin., 2012, Nr. 82-4284) ir Prienų r. Skriaudžių pagrindinės mokyklos profesinio orientavimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 94 V.

UGDYMO KARJERAI PLANAVIMAS IR VYKDYMAS

197. Ugdymo karjerai tikslas – ugdyti karjeros kompetencijas, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio sąlygotus suvokimo ir patirties ypatumus:
- 197.1. padėti mokiniams pažinti individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros (mokymosi, studijų ir profesinės veiklos) galimybes ir reikalavimus, rekomenduojant mokiniams įvairius klausimynus, užduotis, testus, skirtus individualioms savybėms, su profesine karjera ir karjeros planavimu susijusiems interesams pažinti; pažinti socialinę aplinką ir socialinius vaidmenis;
  - 197.2. sudaryti sąlygas mokiniams rasti ir efektyviai naudoti karjeros informaciją; pažinti mokymąsi visą gyvenimą galimybes; pažinti kintantį darbo pasaulį. Informuoti mokinius bei plėtoti jų galimybes rinkti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkant mokymąsi, profesinės veiklos sritį, mokymosi programas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes;
  - 197.3. kelti karjeros ir gyvenimo tikslus; priimti karjeros sprendimus; sudaryti karjeros planą. Organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtoti mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus;
  - 197.4. taikyti ir tobulinti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas, pasiruošti sėkmingam perėjimui iš mokyklos į kitą karjeros (mokymosi) aplinką; konsultuoti mokinius, padedant jiems planuoti individualią karjerą, pasirenkant tolesnį mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį, sprendžiant karjeros trikdžių problemas, įvertinant situaciją darbo rinkoje.
198. Ugdymo karjerai įgyvendinimas vyksta:
- 198.1. informuojant mokinius, mokykloje veikia ugdymo karjerai bibliotekėlė, kurioje pateikiami spausdinti leidiniai, žinynai, lankstinukai, darbo rinkos barometrai ir kitos informavimo priemonės;
  - 198.2. organizuojant Karjeros dienas mokykloje ir už jos ribų;
  - 198.3. integruojant temas į bendrojo ugdymo dalykų turinį. Ugdymo karjerai temos ilgalaikiuose planuose ir klasės auklėtojų planuose žymimos simboliu (^K).
  - 198.4. rengiant mokinių susitikimus su įvairių profesijų atstovais;
  - 198.5. sudarant sąlygas mokiniams dalyvauti tiek mokykloje organizuojamuose, tiek išvažiuojamuose pažintiniuose mokymuose, edukacinėse programose, skirtose individualių savybių pažinimui ir galinčių turėti įtakos profesijos pasirinkimui;
199. Metinis ugdymo karjerai planas nerengiamas. Mokinių profesinio ugdymo veiklos numatomos metodinių grupių planuose ir klasių auklėtojų individualiuose planuose.
200. Mokinių ugdymą karjerai mokykloje koordinuoja direktorės pavaduotoja ugdymui.
201. Mokykloje už mokinių ugdymą karjerai atsakingi klasių auklėtojai ir dalykų mokytojai, integruojantys karjeros temas į ugdymo procesą.

VII SKYRIUS UGDYMO PLANO LENTELĖS

202. 2016–2017 m. m. 1–4 klasių mokinių ugdymo planas pateikiamas 12 lentelėje.

12 lentelė

Pradinio ugdymo programos 1 ir 4 klasių ugdymo planas

Dalykai	PRADINIŲ KLASIŲ UGDYMO PLANAS 2016–2017 M. M.	
	Dalyko savaitinių pamokų skaičius	
	1 klasė	4 klasė
Dorinis ugdymas (tikyba)	1	1
Lietuvių kalba (gimtoji)	7	7
Užsienio kalba (anglų k.)	0	2
Matematika	5	4
Pasaulio pažinimas	2	2
Dailė ir technologijos	2	2
Muzika	2	2
Kūno kultūra	3	3
<i>Pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:</i>		1⁵
<i>Minimalus privalomų pamokų skaičius</i>	22	23
<i>Mokiniui tenkantis pamokų skaičius</i>	22	24
<i>Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>	<i>1* (iš 5* galimų)</i>	
<i>Neformalusis švietimas (panaudotos valandos)</i>	<i>2* (iš 4* galimų)</i>	
<i>Nepanaudotos pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>	<i>4*</i>	

Pastabos: * – valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti

⁵ Matematikos dalyko gilinimas – modulis „Skaičiuokime kitaip“

Pradinio ugdymo programos 2 ir 3 klasių ugdymo planas

Dalykai	2–3 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMAS JUNGTINĖJE KLASĖSE 2016–2017 M. M.			
	Dalyko savaitinių pamokų skaičius			
	2 klasė	2 klasė	3 klasė	3 klasė
	Pamokos atskirai	Pamokos kartu		Pamokos atskirai
Dorinis ugdymas (tikyba)	-	1	1	-
Lietuvių kalba (gimtoji)	2	6	6	1
Užsienio kalba (anglų k.)	1	1	1	1
Matematika	1	3	3	2
Pasaulio pažinimas	-	2	2	
Dailė ir technologijos		2	2	
Muzika	-	2	2	
Kūno kultūra	-	2+1*	3	
Bendras pamokų skaičius	4	19+1*	20	4
Pamokų skaičius atskiroms klasėms	23+1*		24	
Bendras tarifikuotų val. skaičius jungtiniam klasių komplektui	28			
<i>Iš jų pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:</i>	1*			
Privalomų ugdymo valandų skaičius	28 (bendras val. skaičius) 2 (neformalusis švietimas) Iš viso 30 val. jungtiniam klasių komplektui			

Pastabos: * – valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti

Pagrindinio ugdymo programos 5–8 klasių (I dalies) ugdymo planas

Dalykai	5-8 klasių ugdymo planas 2016–2017 m. m.			
	Dalyko savaitinių pamokų skaičius			
	5 klasė	6 klasė	7 klasė	8 klasė
Dorinis ugdymas:				
Romos katalikų tikyba		1		
Etika	1		1	1
Kalbos:				
Lietuvių kalba (gimtoji)	5	5	5	5
Užsienio kalba 1-oji (anglų k.)	3	3	3	3
Užsienio kalba 2-oji (rusų k.)	-	2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Gamtamokslinis ugdymas:				
Gamta ir žmogus	2	2	-	-
Biologija	-	-	2	1
Fizika	-	-	1	2
Chemija	-	-	-	2
Informacinės technologijos	1	1 ^{1 grupė} 2 ^{2 grupė}	1	-
Socialinis ugdymas:				
Istorija	2	2	2	2
Geografija	-	2	2	2
Meninis ir technologinis ugdymas:				
Dailė	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1
Technologijos	2	2 ^{1 grupė} 2 ^{2 grupė}	2	1
Kūno kultūra	3	2	2	2
Žmogaus sauga	1	1	-	1
Dalykų moduliai, pasirenkamieji dalykai:				
Etninė kultūra (pasirenkamasis)	1*	1*	-	-
Rusų k. (modulis)	1*	-	-	-
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	28	29	30
<i>Bendras pamokų skaičius ir pamokos ugdymosi poreikiams tenkinti</i>	26+2*	29+1*	29	30
Mokiniui tenkantis pamokų skaičius	28	30	29	30
<i>Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>		3* (iš 12* galimų)		
<i>Neformalusis švietimas (panaudotos valandos)</i>		7* (iš 8* galimų)		
<i>Nepanaudotos pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>		9*		

Pastabos: * – valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti

205. 2016–2017 m. m. 9–10 klasių mokinių ugdymo planas pateikiamas 15 lentelėje.

15 lentelė

Pagrindinio ugdymo programos 9–10 klasių (II dalies) ugdymo planas

Dalykai	9–10 kl. ugdymo planas 2016–2017 m. m.	
	Dalyko savaitinių pamokų skaičius	
	9 klasė	10 klasė
Dorinis ugdymas		
Etika	1	1
Kalbos:		
Lietuvių kalba (gimtoji)	4	5+0,5*
Užsienio kalba 1-oji (anglų k.)	3	3
Užsienio kalba 2-oji (rusų k.)	2	2
Matematika	3+0,5*	4
Gamtamokslinis ugdymas:		
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
Socialinis ugdymas		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Geografija	1	2
Ekonomika ir verslumas	1	-
Meninis ir technologinis ugdymas:		
Dailė	1	1
Muzika	1	1
Technologijos	1,5	1
Kūno kultūra	2	2
Žmogaus sauga	-	0,5
Moduliai ir pasirenkamieji dalykai		
Rašybine taisyklingai rusiškai (modulis)	-	1*
Minimalus privalomų pamokų skaičius	31	31
<i>Bendras pamokų skaičius ir pamokos ugdymosi poreikiams tenkinti</i>	30,5+0,5*	31,5+1,5*
Mokiniui tenkantis pamokų skaičius	31	33
<i>Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>	2* (iš 14* galimų)	
<i>Neformalusis švietimas (panaudotos valandos)</i>	3* (iš 5* galimų)	
<i>Nepanaudotos pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>	12*	

Pastabos: * - valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

206. 2016–2017 m. m. 7 klasės mokinio mokymo namie (pagal gydytojų rekomendacijas) ugdymo planas pateikiamas 16 lentelėje.

16 lentelė

**7 klasės mokinio, mokomo namie pagal gydytojų rekomendacijas,
ugdymo planas**

Dalykai	Dalyko savaitinių pamokų skaičius	
	7 klasė	A. M.
Dorinis ugdymas:		
Romos katalikų tikyba	1	1
Kalbos:		
Lietuvių kalba (gimtoji)	5	3
Užsienio kalba 1-oji (anglų k.)	3	2
Užsienio kalba 2-oji (rusų k.)	2	1
Matematika	4	1+1*
Gamtamokslinis ugdymas:		
Biologija	2	
Fizika	1	
Integruotas gamtos mokslų kursas (biologija, fizika)		2
Informacinės technologijos	1	1
Socialinis ugdymas:		
Istorija	2	1
Geografija	2	1
Meninis ir technologinis ugdymas:		
Dailė	1	atleistas
Muzika	1	atleistas
Technologijos	2	atleistas
Kūno kultūra	2	atleistas
Minimalus privalomų pamokų skaičius	29	13
Mokiniui tenkantis pamokų skaičius	29	13+1*

Pastabos: * - valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti

**VIII SKYRIUS
PRIEDAI**

